

**การวิเคราะห์ต้นทุนและรายรับการผลิตผ้าบาติกกระบายสี
กรณีผู้ประกอบการรายย่อย**

นางสาวอัญญาณี ระวังวงศ์

**การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**

พ.ศ. 2552

Cost and Revenue of Batik Painting Production by Small Scale Entrepreneurs

Miss Alyanee Rawangwong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การวิเคราะห์ต้นทุนและรายรับการผลิตผ้าบาติกกระบายลี กรณีผู้ประกอบการรายย่อย
ชื่อและนามสกุล	นางสาวอัญญาณี ระวังวงศ์
แขนงวิชา	เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์อรรณย์คณา เข้มนวน

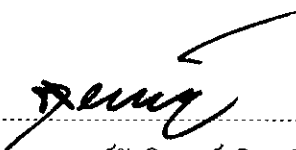
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์อรรณย์คณา เข้มนวน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์รัฐวิชญ์ จิวสวัสดิ์)

(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศीलพิพัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ต้นทุนและรายรับการผลิตผ้าบาติกกระบายสี
กรณีผู้ประกอบการรายย่อย

ผู้ศึกษา นางสาวอัญญาณี ระวีวงศ์ **รหัสนักศึกษา** 2506001169 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์อรรถณรงค์ ไข่มนวล **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี 2) ต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี 3) จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

การศึกษาใช้วิธีแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ประกอบการรายย่อยที่เป็นสมาชิกของกลุ่มผ้าบาติก ภายใต้แบรนด์ “คลัสเตอร์ผ้าเมืองคอน” ในโครงการพัฒนาคลัสเตอร์สิ่งทอในภูมิภาค พื้นที่ภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการเก็บข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม ถึงเดือน ธันวาคม 2552 และนำมาวิเคราะห์ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา พบว่า (1) กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ประกอบด้วย การเตรียมผ้า การขึงผ้าบนกรอบไม้หรือขาเหล็ก การเตรียมลาย การเตรียมน้ำเทียน การเขียนเทียน การระบายสี การเคลือบน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์ การซักทำความสะอาด การลอกเทียนออกจากผ้า และการตกแต่งผ้าบาติกกระบายสี (2) ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี เท่ากับ 1,209,577.00 บาทต่อปี ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ เท่ากับ 79,257.00 บาทต่อปี และต้นทุนแปรผัน เท่ากับ 1,130,320.00 บาทต่อปี และมีรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี เท่ากับ 1,764,560.00 บาทต่อปี ได้รับกำไรจากการลงทุนผลิตผ้าบาติกกระบายสี เท่ากับ 554,983.00 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 45.88 ของต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี (3) จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี คือ ผู้ประกอบการ ได้จัดสาหิตการผลิตผ้าบาติกกระบายสีและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสีนอกสถานที่ แต่ด้วยการประกอบการแบบเน้นการใช้แรงงานทำให้ผลิตไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า

คำสำคัญ ต้นทุนการผลิต รายรับจากการผลิต ผ้าบาติกกระบายสี ผู้ประกอบการรายย่อย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์อรรถมย์คณา เข้มมวล อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์รัฐวิญญู จิวสวัสดิ์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ศึกษา รู้ศึกษาซึ่งในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ พี่ชายที่แสนดี คุณวิมล พุ่มไย คุณชุกดาภา สุขมาก คุณอุเทน สภากร และพี่ๆ กลุ่มตรวจสอบการดำเนินงาน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 12 จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ผลักดัน และให้กำลังใจผู้ศึกษามาโดยตลอด

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “คุณปริยานันท์ ระวีวงศ์ และครอบครัว” ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ คุณทรงวิทย์ - คุณสุมิตรา ระวีวงศ์ ที่ทำให้ผู้ศึกษามีวันนี้ และทำสิ่งนี้เพื่อท่านทั้งสอง น้องจیب และน้องจ้อม

อัทธยาณี ระวีวงศ์

ตุลาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ข้อจำกัดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดทฤษฎี	5
การตรวจสอบเอกสาร	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	15
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	15
การเก็บรวบรวมข้อมูล	15
การวิเคราะห์ข้อมูล	15
บทที่ 4 กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	18
ปัจจัยการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	18
กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	23
ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ตอนที่ 1 ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	41
ตอนที่ 2 รายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	57
ตอนที่ 3 ผลกำไร/ขาดทุนจากการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	63
ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	65
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปการวิจัย	68
อภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	77
ก หนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	78
ข ปริมาณผ้าแต่ละชนิดที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสีเป็นรายเดือน แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	80
ค ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าบาติกกระบายสีมาตัดเย็บในแต่ละเดือน แยกตามประเภทการตัดเย็บ	84
ง ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี แยกตามชนิดของต้นทุน	88
จ ต้นทุนการผลิตต่อชิ้นของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	92
ฉ รายรับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสีในแต่ละเดือน แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	96
ประวัติผู้ศึกษา	100

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 5.1 ขนาดของกรอบไม้และขาเหล็กที่ผู้ประกอบการใช้ ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	42
ตารางที่ 5.2 ขนาดของปากกาเขียนเทียนที่ผู้ประกอบการใช้ ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	43
ตารางที่ 5.3 รายละเอียดของอุปกรณ์ทั่วไป (ซึ่งเป็นต้นทุนคงที่ที่ใช้ในกระบวนการผลิต)	43
ตารางที่ 5.4 รายละเอียดของอุปกรณ์ทั่วไป (ซึ่งเป็นต้นทุนคงที่ที่ใช้ในการจัดจำหน่าย).....	44
ตารางที่ 5.5 รายละเอียดผ้าแต่ละชนิดที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสี	45
ตารางที่ 5.6 ปริมาณสีที่ผู้ประกอบการเลือกซื้อ	47
ตารางที่ 5.7 รายละเอียดของอุปกรณ์ทั่วไป (ซึ่งเป็นต้นทุนแปรผันที่ใช้ในกระบวนการผลิต).....	48
ตารางที่ 5.8 ค่าตัดเย็บ แยกตามประเภทการตัดเย็บ	49
ตารางที่ 5.9 ค่าเสื่อมราคาของปัจจัยการผลิตแต่ละประเภท	51
ตารางที่ 5.10 ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสีตามค่าเสื่อมราคา แยกตามชนิดของต้นทุน	52
ตารางที่ 5.11 ต้นทุนการผลิตต่อชิ้น แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี	55
ตารางที่ 5.12 ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสีที่จำหน่ายได้ในแต่ละเดือน แยกตามชนิดของผ้าที่ใช้ในการผลิต	58
ตารางที่ 5.13 ผลิตภัณฑ์จากผ้าแต่ละชนิดที่จำหน่ายได้ในแต่ละเดือน แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์	59
ตารางที่ 5.14 รายรับจากการผลิตต่อชิ้น แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี.....	63
ตารางที่ 6.1 ร้อยละจากการเปรียบเทียบราคากับต้นทุนการผลิตต่อชิ้น	72

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 กรอบไม้และขาเหล็ก	19
ภาพที่ 4.2 ขี้ผึ้งเทียมและพาราฟิน	19
ภาพที่ 4.3 ปากกาเขียนเทียน หรือ ชานดิ่ง (Tjanting)	21
ภาพที่ 4.4 ไล่แทงปากกาเขียนเทียน	21
ภาพที่ 4.5 สี REACTIVE DYES	22
ภาพที่ 4.6 พู่กันระบายสีน้ำ	22
ภาพที่ 4.7 อุปกรณ์ทั่วไปที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกระบายสี	23
ภาพที่ 4.8 การขึงผ้าด้วยน้ำเทียน	24
ภาพที่ 4.9 การขึงผ้าด้วยหนังยาง	25
ภาพที่ 4.10 การร่างภาพลงบนผ้า	25
ภาพที่ 4.11 การเตรียมน้ำเทียน	26
ภาพที่ 4.12 การเขียนเทียน	27
ภาพที่ 4.13 การระบายสี	27
ภาพที่ 4.14 การแช่น้ำยาโซเดียมซัลไฟเกต	28
ภาพที่ 4.15 การซักทำความสะอาดผ้าที่เคลือบน้ำยาโซเดียมซัลไฟเกต	28
ภาพที่ 4.16 การลอกเทียนออกจากผ้า	29
ภาพที่ 4.17 การตกแต่งผ้าบาติกระบายสี	29
ภาพที่ 4.18 เสื้อเชิ้ต (ผ้าคอตตอน)	30
ภาพที่ 4.19 เสื้อเชิ้ตคอปีกนก (ผ้าคอตตอน)	30
ภาพที่ 4.20 เสื้อเชิ้ต โปโลบาติก	31
ภาพที่ 4.21 เสื้อ โปโลคอกระดุม 2 เม็ด	31
ภาพที่ 4.22 เสื้อเชิ้ตเด็ก	32
ภาพที่ 4.23 ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้าคอตตอน)	32
ภาพที่ 4.24 เสื้อเชิ้ต (ผ้าปีเก้)	33
ภาพที่ 4.25 เสื้อเชิ้ตคอปีกนก (ผ้าปีเก้)	33
ภาพที่ 4.26 ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้าปีเก้)	34
ภาพที่ 4.27 เสื้อ โปโลคอกลมแขนยาว	34

ญ

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.28 ผ้าพันชายหาด	35
ภาพที่ 4.29 ผ้าใช้เอนกประสงค์	35
ภาพที่ 4.30 ผ้าพันคอ	36
ภาพที่ 4.31 ผ้าปูโต๊ะ	36
ภาพที่ 4.32 ผ้าเช็ดหน้า S	37
ภาพที่ 4.33 ผ้าเช็ดหน้า M	37
ภาพที่ 4.34 ผ้าเช็ดหน้า L	38
ภาพที่ 4.35 ผ้าโพกศีรษะ	38
ภาพที่ 4.36 ผ้ายกแต่ง S	39
ภาพที่ 4.37 ผ้ายกแต่ง M	39
ภาพที่ 4.38 ผ้ายกแต่ง L	40

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผ้าบาติก หรือ ผ้าปาเต๊ะ เป็นคำในภาษาชวา ซึ่งชาวอินโดนีเซียใช้เรียกผ้าที่มีลวดลายเป็นจุด คำว่า “ติก” หมายความว่า เล็กน้อย หรือ จุดเล็กๆ เช่นเดียวกับคำว่า “ตริติก หรือ ตาติติก” ดังนั้น คำว่า บาติก หมายถึง ผ้าที่มีลวดลายเล็กๆ เป็นจุดๆ ค้างๆ เกิดจากการนำน้ำเทียนมาเขียนเป็นลวดลายต่างๆ เพื่อปิดกั้นส่วนที่ไม่ต้องการให้ติดสี โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเขียนเป็นลวดลายต่างๆ เช่น ปากกาเขียนเทียน แม่พิมพ์ เป็นต้น และที่ต้องการให้ติดสีจะใช้วิธีการระบาย แด้ม หรือ ย้อมสี ผ้าบางผืนมีการเขียนน้ำเทียนและย้อมสีนับสิบๆ ครั้งกว่าจะได้ลวดลายที่สวยงาม สำหรับแหล่งกำเนิดของผ้าบาติกนั้นยังไม่เป็นที่ยุติ บ้างก็บอกว่ามาจากประเทศอินเดีย บ้างก็ยืนยันว่ามาจากประเทศอินโดนีเซีย เพราะศัพท์เฉพาะที่ใช้เรียกวิธีการและขั้นตอนในการผลิตผ้าบาติกเป็นภาษาอินโดนีเซีย ยี่ผืนที่ใช้เขียนลายก็เป็นของประเทศอินโดนีเซีย และสีที่ใช้ย้อมก็มาจากพืชในประเทศอินโดนีเซีย ส่วนประเทศไทยเชื่อว่ารับเอาผ้าบาติกมาจากประเทศมาเลเซีย ที่ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศอินโดนีเซียอีกทอดหนึ่ง สังเกตได้จากความนิยมผ้าบาติกของประชาชนในแถบจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น นราธิวาส ยะลา ปัตตานี สงขลา เป็นต้น และรู้จักผ้าบาติกในชื่อ “ผ้าพัน หรือ ผ้าปาเต๊ะพัน” เป็นการเรียกตามวิธีการนุ่งในลักษณะเอาผ้ามาพันรอบตัว นอกจากนี้เรียกผ้าที่ไม่ได้ผลิตขึ้นในประเทศไทยว่า “ยาวอ หรือ จาวอ (Java)” หมายถึง ผ้าชวา

ปัจจุบันผ้าบาติกในประเทศไทยไม่ได้จำกัดอยู่ในแถบจังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น แต่กำลังเป็นที่แพร่หลายไปทั่วประเทศ ส่งผลให้การผลิตผ้าบาติกขยายวงกว้างไปทั่วประเทศด้วย เช่น เชียงใหม่ อุดรธานี สุรินทร์ ระยอง กรุงเทพมหานคร ประจวบคีรีขันธ์ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช เป็นต้น โดยเทคนิคการผลิตผ้าบาติกที่พบในประเทศไทย ได้แก่ (1) ผ้าบาติกลายเขียน เป็นการเขียนเทียนลงบนผ้าแล้วนำไปย้อมหรืออาจมีการปิดเทียน เก็บสี และเขียนเทียนย้อมอีก 2 – 3 ครั้ง (2) ผ้าบาติกเขียนลายระบายสี เป็นการเขียนลายลงบนผ้าแล้วระบายด้วยสีย้อม ให้น้ำหนักสวยงามได้ทั่วทั้งผืน (3) ผ้าบาติกกันด้วยเทียนแล้วนำไปกัศสี เช่น ผ้าสีของชาวจังหวัดลำพูน (4) ผ้าบาติกลายพิมพ์ ด้วยแม่พิมพ์ที่ทำด้วยไม้ เชือก หรือ โลหะ เป็นลวดลายแล้วนำไปย้อมสี 3 - 4 ครั้ง (สมคิด หงส์สุวรรณ 2546 : 8) และเทคนิคการผลิตผ้าบาติกที่ได้รับความนิยม คือ

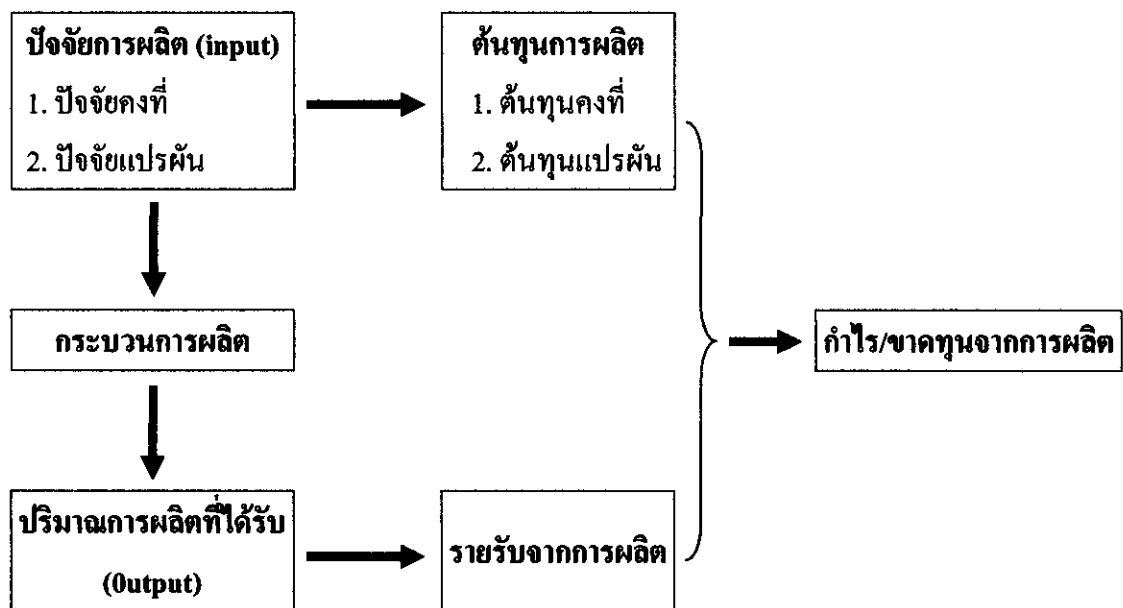
ผ้าบาติกเขียนลายระบายสี หรือเรียกสั้นๆ ว่า ผ้าบาติกระบายสี เนื่องจากผ้าบาติกระบายสีแต่ละชิ้นจะมีรูปแบบ ลวดลาย และสีสันทัน ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว แต่ละผืนจะไม่เหมือนกัน ไม่มีการซ้ำกัน แตกต่างกันไปตามแต่จินตนาการของผู้สร้างสรรค์ผลงานชิ้นนั้นๆ ณ เวลานั้นๆ และที่สำคัญมีเพียงชิ้นเดียวในโลก ทำให้ราคาของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีแต่ละชิ้นแตกต่างกันไปตาม ลวดลาย สีสันทัน ความละเอียดถี่ถ้วน และความชำนาญของผู้ผลิตว่ามีมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้การผลิตผ้าบาติกระบายสีเป็นงานหัตถกรรมที่ประณีตมักจะทำกันภายในครอบครัว เป็นงานฝีมือที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องจักรกลใดๆ สามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้มากมาย เช่น ผ้าเช็ดหน้า ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ ผ้าสำหรับตัดเสื้อ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เสื้อยืด ปลอกหมอน ผ้าปูโต๊ะ ผ้าม่าน เป็นต้น จึงมีหน่วยงานต่างๆ ให้การสนับสนุนในการพัฒนาผ้าบาติกระบายสีอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาในระดับต่างๆ ที่จัดให้มีการสอนวิชาการผลิตผ้าบาติกระบายสี ภาคเอกชน และภาครัฐ นั่นคือ ในปีงบประมาณ 2553 สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมได้สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาคลัสเตอร์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในภาคใต้ ซึ่งมีสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นที่ปรึกษาและสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานภายใต้โครงการพัฒนาคลัสเตอร์สิ่งทอในภูมิภาค พื้นที่ภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีการประกอบอาชีพสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมากเป็นอันดับหนึ่งของภาคใต้ (วิรัตน์ ตันเดชานูรัตน์ 2553 : 4) เป็นการรวมกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยภายใต้แบรนด์ “คลัสเตอร์ผ้าเมืองคอน” ประกอบด้วย กลุ่มผ้าบาติก จำนวน 12 ราย กลุ่มผ้าทอ จำนวน 6 ราย กลุ่มผ้ามัดย้อม จำนวน 4 ราย กลุ่มตัดเย็บและอื่นๆ จำนวน 8 ราย (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ 2553) เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการรายย่อยในจังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไป

จากความนิยมของผ้าบาติกระบายสีในด้านเอกลักษณ์เฉพาะตัว ราคา งานหัตถกรรมภายในครอบครัว และการสนับสนุนของภาครัฐ ดังนั้น จึงสนใจศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ต้นทุน รายรับ จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรค ในการประกอบการผลิตผ้าบาติกระบายสีกรณีผู้ประกอบการรายย่อยของกลุ่มผ้าบาติก ภายใต้แบรนด์ “คลัสเตอร์ผ้าเมืองคอน” เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ที่มีความสนใจในงานศิลปะและกำลังมองหางานสามารถนำไปเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการประกอบอาชีพของตนเองและครอบครัวได้ไม่ยากนัก ไม่ว่าจะเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษากระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี
- 2.2 เพื่อศึกษาต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี
- 2.3 เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

มุ่งศึกษากระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี จากผู้ประกอบการรายย่อย จำนวน 1 ราย ซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มผ้าบาติก ภายใต้แบรนด์ “คลัสเตอร์ผ้าเมืองคอน” ในโครงการพัฒนาคลัสเตอร์สิ่งทอในภูมิภาค พื้นที่ภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการศึกษาข้อมูลต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสีเป็นรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือน ธันวาคม 2552

5. ข้อจำกัดในการวิจัย

ผู้ประกอบการรายย่อยที่สนใจศึกษาคำเนินการผลิตผ้าบาติกระบายสีมาตั้งแต่ปี 2543 แต่ไม่มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายเอาไว้ มีเพียงรายการสั่งซื้อวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสีและขอค่างผลิตภณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีของปี 2552 ที่จดบันทึกไว้เท่านั้น ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงไม่สามารถแสดงต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกระบายสีตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปัจจุบันได้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้ที่มีความสนใจในการผลิตผ้าบาติกระบายสี ว่าสมควรที่จะเข้าดำเนินการลงทุนผลิตผ้าบาติกระบายสีหรือไม่ และจะเป็นการคุ้มค่าหรือไม่ที่จะลงทุนผลิตผ้าบาติกระบายสี

6.2. สามารถนำมาช่วยผู้ประกอบการรายย่อยในการวางแผนขยายการผลิตผ้าบาติกระบายสี และสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อช่วยในการตัดสินใจในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผ้าบาติกระบายสีต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎี

ทรัพยากรการผลิต (productive resources) หมายถึง ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ปัจจัยการผลิต (factors of production or input) แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ที่ดิน (land) แรงงาน (labor) ทุน (capital) และผู้ประกอบการ (entrepreneur) เนื่องจากปัจจัยการผลิตมีจำนวนจำกัด จึงไม่เพียงพอที่จะบำบัดความต้องการของทุกคนในสังคมได้ ทุกสังคมจึงต้องประสบกับปัญหาอย่างเดียวกัน นั่นคือ ปัญหาผลิตอะไร (what) ปัญหาผลิตอย่างไร (how) และ ปัญหาผลิตเพื่อใคร (for whom) ซึ่งปัญหาผลิตอย่างไรนั้น ผู้ผลิตจะตัดสินใจโดยการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตกับรายรับ ดังนั้น แนวคิดทฤษฎีในการศึกษารังนี้จึงเกี่ยวกับ ทฤษฎีการผลิต ต้นทุนการผลิต รายรับจากการผลิต และสภาพแวดล้อมของการประกอบการ

1.1 ทฤษฎีการผลิต (Theory of Production)

การผลิต หมายถึง การผลิตสินค้าและบริการที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัจจัยการผลิตชนิดต่างๆ เช่น แรงงาน เครื่องจักร ที่ดิน วัตถุดิบ เทคโนโลยี เป็นต้น ดังนั้น ทฤษฎีการผลิตจึงเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิต (input) และปริมาณการผลิตที่ได้รับ (output) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1.1 การผลิตในระยะสั้น หมายถึง ช่วงเวลาของการผลิตที่ผู้ผลิตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงปริมาณปัจจัยการผลิตบางชนิดได้ โดยเรียกปัจจัยการผลิตที่ยังเปลี่ยนแปลงปริมาณไม่ได้นี้ว่า ปัจจัยการผลิตคงที่ (fixed factors) เรียกสั้นๆ ว่า ปัจจัยคงที่ คือ ไม่สามารถเพิ่มหรือลดปริมาณได้ทันทีในช่วงระยะเวลาการผลิต เนื่องจากปัจจัยนั้นได้ถูกใช้ในจำนวนที่เหมาะสมแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องหามาเพิ่มเติมอีก และปัจจัยนั้นไม่สามารถหามาเพิ่มเติมได้ในเวลาอันสั้น เช่น ที่ดิน เครื่องจักร ขนาดของโรงงาน เป็นต้น ข้อสำคัญคือในช่วงเวลาของการวิเคราะห์/พิจารณา จะต้องเป็นปัจจัยการผลิตที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงปริมาณตามปริมาณการผลิต ส่วนปัจจัยการผลิตใดที่สามารถเปลี่ยนแปลงปริมาณได้ในช่วงการวิเคราะห์/พิจารณา เรียกปัจจัยการผลิตชนิดนั้นว่า ปัจจัยการผลิตแปรผัน (variable factors) เรียกสั้นๆ ว่า ปัจจัยแปรผัน คือ สามารถเพิ่มหรือลดปริมาณได้ เช่น จำนวนลูกจ้าง วัตถุดิบ เป็นต้น ดังนั้น การผลิตในระยะสั้นจึงหมายถึงช่วงเวลาที่

ทั้งปัจจัยแปรผันทำงานร่วมกับปัจจัยคงที่ ซึ่งจะมีก็ชนิดก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องมีปัจจัยคงที่ 1 ชนิด ทำการผลิตร่วมอยู่ด้วย

1.1.2 การผลิตในระยะยาว หมายถึง ช่วงเวลาการผลิตที่ผู้ผลิตสามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิตทุกชนิดให้เป็นปัจจัยแปรผันได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงขนาดของโรงงานหรือกิจการ (scale of plant) ให้มีขนาดใหญ่ขึ้นหรือเล็กลงนั่นเอง ดังนั้น ระยะยาว จึงมีแต่ปัจจัยแปรผันอย่างเดียว ไม่มีปัจจัยคงที่อยู่เลย ปัจจัยคงที่จะกลายสภาพเป็นปัจจัยแปรผันไปทันทีเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนหรือขนาดของมัน

1.2 ต้นทุนการผลิตและการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตทางเศรษฐศาสตร์

1.2.1 ต้นทุนการผลิต (Cost of Production) หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต เนื่องจากมีการนำเอาปัจจัยการผลิตต่างๆ มาใช้ในการผลิต โดยต้นทุนการผลิตตามแนวคิดทางบัญชีมีความหมายแตกต่างจากแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1) **ต้นทุนการผลิตทางบัญชี** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการที่ธุรกิจต้องจัดหาทรัพยากรต่างๆ มาใช้ในการผลิต เป็นค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนหรือมีการจ่ายจริงเป็นตัวเลข สามารถแสดงหลักฐานเพื่อบันทึกลงบัญชีได้ โดยทั่วไปจะแบ่งต้นทุนทางบัญชีออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

(1) **ต้นทุนทางตรง (direct cost)** หมายถึง ต้นทุนที่สามารถแบ่งแยกได้ว่าเป็นต้นทุนในการผลิตสินค้าชนิดใด เช่น ค่าจ้างแรงงาน ค่าวัตถุดิบ ค่าเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ค่าฝึกอบรมบุคลากร เป็นต้น

(2) **ต้นทุนทางอ้อม (indirect cost)** หมายถึง ต้นทุนร่วมซึ่งไม่สามารถจะบอกได้ว่าใช้ในการผลิตสินค้าชนิดใด เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอาคาร ค่าเชื้อเพลิง เป็นต้น

2) **ต้นทุนการผลิตทางเศรษฐศาสตร์** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงหรือต้นทุนทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายที่มีได้เกิดขึ้นจริง ซึ่งมีความหมายและขอบเขตกว้างกว่าต้นทุนการผลิตทางบัญชี นั่นคือ เกิดจากการรวมต้นทุนทั้งที่ชัดเจนและไม่ชัดเจน นอกจากนี้ในทางเศรษฐศาสตร์ได้มีการแบ่งเป็นต้นทุนชนิดต่างๆ ดังนี้

(1) **ต้นทุนคงที่ (fixed cost)** หมายถึง ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตในช่วงระยะเวลาการวิเคราะห์ ไม่ว่าจะปริมาณการผลิตจะเป็นเท่าไรก็ตาม ในระยะสั้นต้นทุนคงที่จะไม่เปลี่ยนแปลง แต่ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อสินค้าจะลดลงเมื่อจำนวนสินค้าที่ผลิตมากขึ้น

(2) *ต้นทุนแปรผัน (variable cost)* หมายถึง ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามปริมาณการผลิต เมื่อผลิตสินค้ามากขึ้นต้นทุนแปรผันจะเพิ่มขึ้นด้วย

(3) *ต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost)* หมายถึง มูลค่าของปัจจัยการผลิตจำนวนใดจำนวนหนึ่งที่ถูกใช้ไปในทางเลือกที่ดีที่สุด โดยปกติผู้ผลิตมักจะมองไม่เห็นต้นทุนค่าเสียโอกาส แต่จะต้องนำมาคิดในการตัดสินใจและการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เสมอ

1.2.2 *การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตทางเศรษฐศาสตร์* แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตในระยะสั้น (The Short-Run Cost Analysis) และการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตในระยะยาว (The Long-Run Cost Analysis)

1) การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตในระยะสั้น (The Short-Run Cost Analysis)

ต้นทุนการผลิตในระยะสั้น เป็นต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ซึ่งมีการใช้ทั้งปัจจัยคงที่และปัจจัยแปรผัน ดังนั้น ต้นทุนการผลิตทั้งหมดในระยะสั้นจึงประกอบด้วยต้นทุนคงที่และต้นทุนแปรผัน ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์ต้นทุนการผลิตสามารถพิจารณาได้ดังนี้

(1) *ต้นทุนรวม (total cost : TC)* หมายถึง ต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตที่มีการใช้ปัจจัยคงที่และปัจจัยแปรผัน ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่รวม (TFC) และต้นทุนแปรผันรวม (TVC) เขียนเป็นสมการง่ายๆ ได้ดังนี้

$$TC = TFC + TVC$$

(2) *ต้นทุนคงที่รวม (total fixed cost : TFC)* หมายถึง ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายค่าตัวไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต ผู้ผลิตจะต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนนี้ไม่ว่าจะผลิตในปริมาณมากน้อยเท่าไรหรือหยุดผลิตเป็นการชั่วคราวก็ตาม ดังนั้น ต้นทุนคงที่จึงเป็นค่าตอบแทนที่จ่ายให้กับปัจจัยคงที่ ซึ่งจะเป็นปัจจัยการผลิตประเภทใดก็ได้ หากปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับปริมาณการผลิตก็ถือเป็นปัจจัยคงที่ได้ทั้งนั้น แต่การผลิตในระยะสั้นโดยทั่วไปปัจจัยคงที่มักได้แก่ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง โรงงาน เครื่องจักร ดังนั้น ต้นทุนคงที่โดยมากจึงได้แก่ ค่าเช่าที่ดิน ค่าก่อสร้างอาคาร โรงงาน ค่าเครื่องจักรรวมทั้งค่าติดตั้ง

(3) *ต้นทุนแปรผันรวม (total variable cost : TVC)* คือ ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามปริมาณการผลิต ต้นทุนประเภทนี้จะสูงขึ้นถ้าปริมาณการผลิตมีมาก และจะลดลงถ้าผลิตน้อย หรือเป็นศูนย์ถ้าไม่ผลิตเลย ตัวอย่างต้นทุนแปรผัน ได้แก่ ค่าจ้างคนงานในโรงงาน ค่าวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองต่างๆ

(4) *ต้นทุนรวมเฉลี่ย (average total cost : ATC หรือ AC)* หมายถึง ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อผลผลิตหนึ่งหน่วย สามารถคำนวณได้จากต้นทุนรวม (TC) หารด้วยปริมาณการ

ผลิต (Q) แต่เนื่องจากต้นทุนรวมประกอบด้วยต้นทุนคงที่และต้นทุนแปรผัน ดังนั้น ต้นทุนรวมเฉลี่ยจึงเท่ากับผลบวกของต้นทุนคงที่เฉลี่ย (AFC) และต้นทุนแปรผันเฉลี่ย (AVC)

$$ATC = AC = \frac{TC}{Q} = AFC + AVC$$

(5) ต้นทุนคงที่เฉลี่ย (average fixed cost : AFC) คำนวณจากต้นทุนคงที่รวม (TFC) หารด้วยปริมาณการผลิต (Q) ต้นทุนคงที่เฉลี่ยจะมีค่าลดลงตามลำดับเมื่อปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

$$AFC = \frac{TFC}{Q}$$

(6) ต้นทุนแปรผันเฉลี่ย (average variable cost : AVC) คำนวณจากต้นทุนแปรผันรวม (TVC) หารด้วยปริมาณการผลิต (Q)

$$AVC = \frac{TVC}{Q}$$

2) การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตในระยะยาว (The Long-Run Cost Analysis)

ในระยะยาวผู้ผลิตสามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิตได้ทุกประเภท หรือสามารถเปลี่ยนแปลงขนาดของหน่วยผลิต/โรงงาน (scale of plant) ให้เหมาะสมกับปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้น โดยขยายปัจจัยการผลิตทุกประเภท ดังนั้น ในระยะยาวจึงไม่มีปัจจัยคงที่และถือว่าปัจจัยการผลิตทุกประเภทเป็นปัจจัยแปรผัน และต้นทุนในระยะยาวก็มีแต่ต้นทุนแปรผันเท่านั้น

1.3 รายรับและกำไรจากการผลิต (Revenue and Profit)

1.3.1 รายรับจากการผลิต คือ รายได้ที่ผู้ผลิตได้รับจากการขายผลผลิตตามราคาคาด สามารถพิจารณาได้ดังนี้

1) รายรับรวม (total revenue : TR) คำนวณจากราคาต่อหน่วย (P) คูณด้วยปริมาณการผลิต (Q)

$$TR = P \times Q$$

2) รายรับเฉลี่ย (average revenue : AR) คำนวณจากการหารายรับรวม (TR) ด้วยปริมาณการผลิต (Q)

$$AR = \frac{TR}{Q}$$

1.3.2 กำไรจากการผลิต หมายถึง ผลต่างระหว่างรายรับรวม (TR) กับต้นทุนรวม (TC) สมการเบื้องต้นของกำไรจึงมีลักษณะดังนี้

$$\text{กำไร} = TR - TC$$

กำไรจากการผลิตในทางเศรษฐศาสตร์แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ กำไรปกติและกำไรเกินปกติหรือกำไรทางเศรษฐศาสตร์

1) **กำไรปกติ (normal profit)** คือ ผลตอบแทนของผู้ประกอบการที่คิดตามค่าเสียโอกาส เนื่องจากผู้ประกอบการเป็นปัจจัยการผลิตประเภทหนึ่ง ดังนั้น จึงสมควรได้รับค่าตอบแทนจากการผลิตเช่นเดียวกับปัจจัยการผลิตประเภทอื่น และการคิดค่าตอบแทนของผู้ประกอบการก็มีหลักการว่าผู้ประกอบการควรจะได้รับค่าตอบแทนเท่ากับค่าเสียโอกาส กล่าวคือ ถ้าไม่ประกอบการเองแต่รับจ้างตามปกติน่าจะได้อ้างจำนวนหนึ่ง ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนที่น่าจะใกล้เคียงกับความจริงที่สุดจำนวนนั้นก็คือค่าเสียโอกาส และค่าเสียโอกาสนี้ก็คือ “กำไรปกติ”

2) **กำไรเกินปกติหรือกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (abnormal or economic profit)** คือ กำไรส่วนที่เกินจากกำไรปกติ เป็นกำไรแท้จริง กำไรปกติเป็นเพียงค่าเสียโอกาสของผู้ประกอบการจึงไม่ใช่กำไรแท้จริง

1.4 สภาพแวดล้อมของการประกอบการ (SWOT Analysis)

เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ในการประกอบการผลิตดังต่อไปนี้

1.4.1 **จุดแข็ง (Strengths)** เป็นความแข็งแกร่งที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายในที่กิจการมีเหนือกว่าคู่แข่ง เช่น จุดแข็งด้านส่วนประสมการตลาด (4Ps) จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งในการบริหารและการจัดการจากจุดแข็งของกิจการ

1.4.2 **จุดอ่อน (Weakness)** เป็นประเด็นที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายใน ในด้านต่างๆ ที่กิจการมีต่ำกว่ามาตรฐานและมีผลทางลบต่อศักยภาพในการดำเนินธุรกิจในเรื่องที่จะต้องตอบสนองความต้องการของลูกค้าและแข่งขันกับคู่แข่งอื่นๆ

1.4.3 **โอกาส (Opportunities)** เป็นผลกระทบทางบวกที่ได้จากการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายนอกที่กิจการจะต้องใช้ความพยายามในการนำจุดแข็งมาพิชิตโอกาสค้นพบให้จงได้

1.4.4 **ข้อจำกัด (Threats)** เป็นอุปสรรคที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมนอก ซึ่งกิจการจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ธุรกิจให้สอดคล้องและแก้ปัญหาหรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้จงได้ (สมพงษ์ สึงหา 2553: Part III)

2. การตรวจสอบเอกสาร

การศึกษาในครั้งนี้เริ่มต้นจากการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผ้าบาติกระบายสี และการวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนั้น จึงแบ่งการตรวจสอบเอกสารออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ผ้าบาติกระบายสี

สุนทรพไท จันทระ (2546) ศึกษากระบวนการผลิตที่ลดต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี วัตถุประสงค์ของการศึกษา (1) เพื่อศึกษากระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสีและปัญหาที่เกี่ยวข้องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี (2) เพื่อสร้างและพัฒนากระบวนการผลิตที่สามารถลดต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี (3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของกระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (4) เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนของผ้าบาติกระบายสีที่ได้จากกระบวนการผลิตเดิมและกระบวนการผลิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (5) เพื่อประเมินคุณภาพผ้าบาติกระบายสีที่ได้จากกระบวนการผลิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากผู้ผลิตและผู้บริโภค ได้แก่ แหล่งผลิตผ้าบาติกระบายสีที่มีชื่อเสียงในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 แหล่ง และกลุ่มเป้าหมายที่ซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าพื้นเมือง เพศหญิง อายุ 25 ปีขึ้นไป จำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า การผลิตที่ได้จากกระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (จากการทดลองเพื่อออกแบบกระบวนการผลิตที่สามารถลดต้นทุนการผลิต) มีต้นทุนต่ำกว่ากระบวนการผลิตเดิม 0.0716 บาทต่อตารางนิ้ว ความเหมาะสมของกระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสีในทุกขั้นตอนอยู่ในระดับดี ยกเว้นขั้นตอนการลงสีอยู่ในระดับดีมาก ผลการประเมินคุณภาพผ้าบาติกระบายสีโดยผู้บริโภคอยู่ในระดับดี และค่าเฉลี่ยของคุณภาพผ้าบาติกระบายสีที่ได้จากกระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกระบวนการผลิตเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศุภฤกษ์ ทองประยูร (2546) ทำการศึกษารูปแบบลวดลายศิลปะผ้าบาติกในจังหวัดชายแดนใต้ วัตถุประสงค์ของการศึกษา (1) เพื่อศึกษารูปแบบลวดลายผ้าบาติกในแต่ละจังหวัดของจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะเด่นของรูปแบบลวดลายผ้าบาติกในแต่ละจังหวัดของจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) เพื่อสำรวจความคิดเห็นในเรื่องของการอนุรักษ์รูปแบบลวดลายผ้าบาติกในแต่ละจังหวัดของจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามาจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างในแนวลึกกับผู้ผลิตและผู้บริโภคผ้าบาติกในจังหวัดชายแดน

ภาคใต้ คือ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบลวดลายผ้าบาติกในภาพรวมมีความสวยงาม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว สีสดใส โดยจังหวัดสงขลานิยมลวดลายของดอกกล้วยไม้ และปลาใต้ท้องทะเล ด้วยลักษณะเส้นเทียนที่อ่อนช้อย สีเส้นเป็นธรรมชาติเกิดมิติการทับซ้อนของสี จังหวัดสตูลนิยมลวดลายของดอกกาหลง ปลาใต้ท้องทะเล และภาพทิวทัศน์เกาะไข่ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดแล้วนำมาถ่ายทอดด้วยลายเส้น และใช้เทคนิคการทับซ้อนของสีให้เกิดมิติอ่อนแก่ จังหวัดปัตตานีนิยมลวดลายของดอกชบา ดอกบานบุรี ต้นมะพร้าว และภาพทิวทัศน์ ที่เน้นเส้นเทียนเป็นหลัก จังหวัดยะลานิยมลวดลายของดอกศรียะลา ดอกกล้วยไม้ ภาพนก และปลาใต้ท้องทะเล มีลักษณะของเส้นเทียนและการลงสีที่เน้นใกล้เคียงกับธรรมชาติ จังหวัดนราธิวาสนิยมลวดลายของดอกชบา ภาพทิวทัศน์ และเรืออกและ ที่เน้นลักษณะเส้นเทียนสีขาวเป็นหลัก ไม่คำนึงถึงความเป็นจริงตามธรรมชาติ นอกจากนี้การอนุรักษ์รูปแบบลวดลายนั้น ในภาพรวมต้องการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะสัญลักษณ์ของจังหวัด เอาไว้ให้คนรุ่นหลังเพื่อไม่ให้สูญหาย

ศุภนิศัย กิรติจริยโสภณ (2547) ทำการศึกษากระบวนการผลิตผ้าบาติกในจังหวัดภูเก็ต วัดอุปประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาสภาพปัญหากระบวนการผลิตผ้าบาติกในจังหวัดภูเก็ต และเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตผ้าบาติกที่มีคุณภาพในจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน โดยใช้ทฤษฎีการจัดการและทฤษฎีระบบเป็นแนวทางในการศึกษา และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบการผลิตผ้าบาติกในจังหวัดภูเก็ต ช่างผู้ผลิตผ้าบาติก และผู้ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการผ้าบาติก รวมทั้งผู้ที่คลุกคลีกับวงการธุรกิจผ้าบาติกทั้งสิ้น 25 คน ผลการศึกษา พบว่า ปัญหากระบวนการผลิตผ้าบาติกของจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย (1) ปัญหาวัตถุดิบในการผลิต ได้แก่ สี ผ้า ราคา และเครื่องมือ (2) ปัญหากระบวนการผลิตด้านการออกแบบ (3) ปัญหาการนำผลผลิตที่มีคุณภาพออกสู่ท้องตลาด จากสภาพปัญหาทำให้ได้แนวคิดในการพัฒนากระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ นั่นคือ การคัดเลือกผ้าต้องเลือกให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยและชนิดของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ การคัดเลือกสีต้องเลือกให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์และเลือกสีที่มีคุณภาพ มีการจัดเก็บสีและเครื่องมือเครื่องใช้ให้เป็นหมวดหมู่ นอกจากนี้ยังมีการออกแบบลวดลายที่มีความสำคัญมากในการทำผ้าบาติก ซึ่งต้องมีรูปแบบในเชิงความคิดสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์มีหลากหลายดึงดูดลูกค้าให้สนใจมากขึ้น และการตัดเย็บที่ ต้องมีความประณีต สวยงาม ทนทาน มีแบบให้เลือกหลากหลายเป็นวิธีการหนึ่งในการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก

2.2 การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์

มาถิ ศรีตุงคาร (2530) ทำการวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยงานหัตถกรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง : ศึกษากรณีทอผ้า ณ หมู่บ้านพระบาทห้วยต้ม จังหวัดลำพูน วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคของการผลิตและการตลาดของผ้าทอกะเหรี่ยง ตลอดจนศึกษาหาแนวทางในการปรับปรุงอุตสาหกรรมผ้าทอกะเหรี่ยงจากหมู่บ้านพระบาทห้วยต้ม และเพื่อเสนอแนะทางดำเนินนโยบายในการสนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมผ้าทอกะเหรี่ยง ซึ่งทำการศึกษาเฉพาะผ้าชิ้นเปลือกไม้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในปี 2527 – 2528 จากผู้ผลิต พ่อค้าคนกลางในหมู่บ้าน เจ้าของร้านค้าของที่ระลึกในเมือง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการทอผ้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านพระบาทห้วยต้ม มาทำการวิเคราะห์และนำเสนอด้วยวิธีพรรณนาโวหารควบคู่ไปกับการแสดงข้อมูลสถิติต่างๆ ด้วยตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนทางบัญชีของการผลิตผ้าชิ้นเปลือกไม้ คือ ต้นทุนที่เป็นตัวเงินทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต เช่น ค่าผ้า ค่าอุปกรณ์ในการย้อมสี ค่าจ้างทอ เป็นต้น จะเท่ากับ 33.33 บาทต่อผืน ถ้าผู้ผลิตข้างขึ้นเครื่องทอและจ้างทอต้นทุนทางบัญชีก็จะสูงขึ้นไปเป็น 49.38 บาทต่อผืน สำหรับต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ คือ ต้นทุนทางบัญชีรวมกับค่าเสียโอกาส ซึ่งค่าเสียโอกาสดำเนินได้จากการที่แรงงานไม่ไปทำงานรับจ้างทอผ้าในอัตราวันละ 6 บาท ในระยะแรกของการส่งเสริมการผลิต ชาวเขาได้รับผลตอบแทนอยู่ในระดับสูง ต่อมาเมื่อสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพถอนตัวไป ความต้องการก็ลดต่ำลงเมื่อเทียบกับกำลังการผลิตที่สามารถผลิตได้ ส่งผลให้ผลตอบแทนต่อหน่วยลดลง ทำให้รายได้ของชาวเขาลดลงด้วย สาเหตุเกิดจากขาดผู้ทำหน้าที่การตลาดและส่งเสริมการตลาด คุณภาพสินค้าต่ำ การออกแบบไม่ตรงกับรสนิยมของผู้บริโภค รวมทั้งการแข่งขันจากสินค้าของกลุ่มแข่ง นอกจากนี้ราคาส่วนใหญ่จะถูกกำหนดโดยพ่อค้าคนกลางในเมือง ชาวเขาเป็นผู้เล่นเปรียบ พิจารณาได้จากส่วนเหลือระหว่างราคาขายส่งที่ชาวเขาได้รับกับราคาขายปลีกของพ่อค้าคนกลาง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรมีการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด สำหรับข้อเสนอแนะทางนโยบายเพื่อช่วยเหลือชาวเขานั้น ควรจูงใจให้องค์การเอกชนที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการผลิต การตลาด และการจัดการทางด้านนี้เข้ามาร่วมลงทุนผลิตผ้าทอกะเหรี่ยง โดยอาศัยแรงงานจากชาวเขาภายในหมู่บ้าน

พรพิช พัฒนกุล (2550) ทำการศึกษาค้นทุนและผลตอบแทนการทอผ้าของกลุ่มสตรีทอผ้า : กรณีศึกษาบ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย วัตถุประสงค์ของการศึกษา (1) เพื่อศึกษารับชมชนบ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย (2) เพื่อ

ศึกษากระบวนการทอผ้าของกลุ่มสตรีทอผ้า บ้านก้างปลา หมู่ที่ 9 ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย (3) เพื่อศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าของกลุ่มสตรีทอผ้า บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย (4) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการลงทุนทอผ้าของกลุ่มสตรีทอผ้า บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2551 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2552 ด้วยการสัมภาษณ์ส่วนบุคคล (Personal Interview) แบบมีโครงสร้าง นั่นคือ มีการกำหนดคำถามไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ผลการศึกษา พบว่า ต้นทุนการทอผ้าฝ้ายเนื้อบางเฉลี่ยเมตรละ 71.79 บาท ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ร้อยละ 2.95 และต้นทุนแปรผันร้อยละ 97.05 ต้นทุนการทอผ้าฝ้ายเนื้อหนาเฉลี่ยเมตรละ 68.12 บาท ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ร้อยละ 3.11 และต้นทุนแปรผันร้อยละ 96.89 ซึ่งต้นทุนแปรผันส่วนใหญ่ คือ ค่า แรงในการทอ สำหรับปริมาณขายที่คุ้มทุน คือ 711.38 เมตร ซึ่งกลุ่มทอผ้ามีผลผลิตตลอดปี 9,620 เมตร สร้างรายได้ 962,000 บาท และมีกำไร 288,984.80 บาท โดยมีผลผลิตสูงสุดในเดือนมกราคม 1,040 เมตร และมีกำไรสูงสุด 31,241.60 บาท ปัญหาส่วนใหญ่ คือ วัตถุดิบมีราคาแพง การแข่งขันสูง แต่มีตลาดจำกัด นอกจากนี้สมาชิกยังขาดความรู้และเทคนิคการผลิตใหม่ๆ

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและการตรวจสอบเอกสาร สามารถสรุปแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาด้านทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี กรณีผู้ประกอบการรายย่อย ได้ดังต่อไปนี้

1. การผลิต เป็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิต (input) และปริมาณการผลิตที่ได้รับ (output) โดยการผลิตในระยะสั้นผู้ผลิตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงปริมาณปัจจัยการผลิตบางชนิดได้ ดังนั้น การผลิตในระยะสั้นจึงมีทั้งปัจจัยคงที่และปัจจัยแปรผัน

2. ต้นทุนการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ ต้นทุนแปรผัน และต้นทุนค่าเสียโอกาส โดยนำมาวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตในระยะสั้นได้ดังนี้

2.1 ต้นทุนรวม (total cost : TC)

$$TC = TFC + TVC$$

โดย

$$TFC = \text{ต้นทุนคงที่รวม (total fixed cost)}$$

$$TVC = \text{ต้นทุนแปรผันรวม (total variable cost)}$$

2.2 ต้นทุนรวมเฉลี่ย (average total cost : ATC หรือ AC)

$$ATC = AC = \frac{TC}{Q} = AFC + AVC$$

2.3 ต้นทุนคงที่เฉลี่ย (average fixed cost : AFC)

$$AFC = \frac{TFC}{Q}$$

2.4 ต้นทุนแปรผันเฉลี่ย (average variable cost : AVC)

$$AVC = \frac{TVC}{Q}$$

3. รายรับจากการผลิต คือ รายได้ที่ผู้ผลิตได้รับจากการขายผลผลิตตามราคาตลาด สามารถพิจารณาได้ดังนี้

3.1 รายรับรวม (total revenue : TR)

$$TR = P \times Q$$

โดย

P = ราคา

Q = ปริมาณการผลิต

3.2 รายรับเฉลี่ย (average revenue : AR)

$$AR = \frac{TR}{Q}$$

4. กำไรจากการผลิต หมายถึง ผลต่างระหว่างรายรับรวม (TR) กับต้นทุนรวม (TC) ดังนี้

$$\text{กำไร} = TR - TC$$

5. การศึกษาการผลิตด้วยเทคนิคบรรยายดี โดยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างในแนวลึก ซึ่งในการวิเคราะห์และนำเสนอใช้วิธีพรรณนาควบคู่ไปกับการแสดงข้อมูลสถิติต่างๆ ด้วยตาราง หรือรูปภาพ นอกจากนี้ในการคำนวณค่าเสียโอกาสได้จากการที่แรงงานไม่ไปทำงานอื่นๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) ในลักษณะวิเคราะห์เจาะลึก ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่ได้กำหนดคำถามไว้ตายตัว เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายแต่ละหัวข้อที่ต้องการสัมภาษณ์อย่างละเอียด โดยหัวข้อที่ต้องการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ข้อมูลเกี่ยวกับรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี และข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ข้อมูลเกี่ยวกับรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี และข้อมูลจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า โดยผู้ศึกษาเป็นผู้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสีด้วยตนเอง

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ซึ่งได้จากการค้นคว้าจากหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการค้นคว้าเพิ่มเติมมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

3.1 เพื่อศึกษากระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยการผลิตผ้าบาติกกระบายสี กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี และผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสีของผู้ประกอบการรายย่อย

3.2 เพื่อศึกษาค้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตและรายรับจากการผลิต แล้วนำมาประมวลผลกับคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (Microsoft Office Excel 2003) และเลือกใช้ค่าสถิติ “ร้อยละ” ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

3.2.1 การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี เมื่อพิจารณาระยะเวลาในการผลิต การผลิตผ้าบาติกกระบายสีเป็นการผลิตในระยะสั้น ดังนั้น ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสีประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ และ ต้นทุนแปรผัน ซึ่งเป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนจากกระบวนการผลิต การตัดเย็บ และการจัดจำหน่าย สามารถแสดงเป็นสมการได้ดังต่อไปนี้

$$TC = TFC + TVC$$

โดย $TC =$ ต้นทุนรวม (total cost)

$$TFC =$$
 ต้นทุนคงที่รวม (total fixed cost)

$$TVC =$$
 ต้นทุนแปรผันรวม (total variable cost)

นอกจากนี้ในการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตจำเป็นต้องคำนึงถึงค่าเสื่อมราคาของปัจจัยการผลิตผ้าบาติกกระบายสีด้วย จึงทำการวิเคราะห์ค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรง โดยกำหนดอายุการใช้งานของปัจจัยการผลิตผ้าบาติกกระบายสีไว้ 10 ปี และในการคำนวณค่าเสื่อมราคาเพื่อให้อสอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนการผลิตเป็นรายเดือนจึงคำนวณค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยต่อเดือนสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

$$\text{ค่าเสื่อมราคา} = \frac{\text{มูลค่าของปัจจัยการผลิตผ้าบาติกกระบายสี}}{\text{อายุการใช้งาน (ปี)} \times 12 \text{ (เดือน)}}$$

จากต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสีตามค่าเสื่อมราคา นำไปสู่การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตต่อชิ้น ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ต่อชิ้น และต้นทุนแปรผันต่อชิ้น โดยแยกพิจารณาตามรูปแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 21 รูปแบบ

3.2.2 การวิเคราะห์รายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี เป็นรายรับที่ผู้ประกอบการได้รับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี เกิดจากการนำราคาคูณด้วยปริมาณการผลิต สามารถแสดงเป็นสมการได้ดังต่อไปนี้

$$TR = P \times Q$$

โดย TR = รายรับรวม (total revenue)

P = ราคา

Q = ปริมาณการผลิต

3.2.3 การวิเคราะห์ผลกำไร/ขาดทุนจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ด้วยการนำรายรับจากการผลิตต่อชิ้นและต้นทุนการผลิตต่อชิ้นของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสีแต่ละรูปแบบไปเปรียบเทียบกัน และพิจารณาผลการดำเนินงานในภาพรวมดังต่อไปนี้

$$\text{กำไร} = TR - TC$$

โดย TR = รายรับรวม (total revenue)

TC = ต้นทุนรวม (total cost)

3.3 เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรคของการประกอบการในภาพรวม ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ สภาพแวดล้อมของการประกอบการ (SWOT Analysis) และปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการ

บทที่ 4

กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

การผลิตผ้าบาติกกระบายสี เป็นการเขียนน้ำเทียนลงบนผ้า แล้วระบายสีตามที่ต้องการให้ทั่วผืน ซึ่งสามารถอธิบายกระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสีได้ดังต่อไปนี้

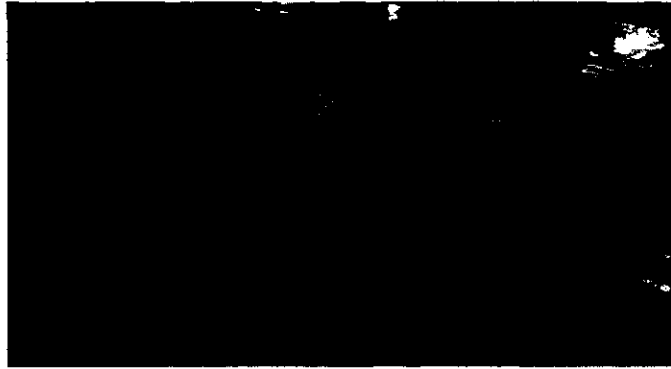
1. ปัจจัยการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

1.1 ผ้า ผ้าที่นำมาใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสีต้องเป็นผ้าที่ทำมาจากเส้นใยธรรมชาติ เนื่องจากเส้นใยชนิดนี้สามารถดูดซึมสีได้ดี เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าลินิน ผ้าเรยอง ผ้าสาธู ผ้าปอ ผ้าป่านมัดสลิน ผ้าป้อบป็น เป็นต้น สำหรับผ้าไหม (ผ้าพื้น) ของไทยก็สามารถนำมาใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสีได้เช่นกัน แต่มีราคาสูงมากและในการผลิตผ้าบาติกกระบายสีต้องใช้ความพิถีพิถันมากเป็นพิเศษ ส่วนผ้าที่มีเส้นใยสังเคราะห์นั้นไม่เหมาะ เพราะการดูดซึมสีไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งการทดสอบคุณสมบัติของผ้าสามารถทดสอบได้โดยการเผาไหม้ ถ้าเป็นเส้นใยธรรมชาติเมื่อเผาจะมีกลิ่นคล้ายกระดาษไหม้และมีจี๋เถ้าเปื่อยยุ่ยเป็นผง แต่ถ้าเป็นเส้นใยสังเคราะห์เมื่อเผาจะมีกลิ่นคล้ายกับเผาพลาสติก ไฟลุกไหม้เป็นเปลวไม่มีจี๋เถ้า ริมขอบผ้าที่ถูกเผาเมื่อดับไปแล้วจะมีลักษณะเป็นขอบแข็ง (สมพร ธรรมรัตน์: 8) นอกจากนี้ผ้าที่นำมาใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสีได้สวยงามจะต้องเป็นผ้าที่ไม่หนาจนเกินไป เพราะน้ำเทียนที่เขียนจะไม่สามารถซึมผ่านด้านหลังของผ้าที่หนา ส่งผลให้ไม่สามารถกั้นสีได้ ลายและการระบายสีที่เกิดขึ้นจึงไม่ชัดเจน

1.2 กรอบไม้และขาเหล็ก

กรอบไม้ สำหรับยึดขึงผ้าให้ตึง ใช้กับการเขียนผ้าที่มีขนาดเล็ก เช่น ผ้าเช็ดหน้า ปลอกหมอน ผ้าม่าน ผ้าพันคอ เป็นต้น นิยมทำด้วยไม้เนื้ออ่อนหนาประมาณ ½ นิ้ว หรือ 1 นิ้ว ความยาวตามขนาดของผ้าที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสี โดยนำไม้มาประกอบเป็นรูปสี่เหลี่ยม ตอกตะปูหรือสกรูขันยึดบริเวณมุมทั้งสี่เพื่อให้ได้ฉากและไม่โยกไปมาจนเสียรูปทรง นอกจากนี้กรอบไม้ที่ใช้ยึดขึงเสื้อยืดหรือเสื้อที่ตัดสำเร็จรูปควรใช้กระดาษแข็งหรือไม้อัดหนาประมาณ 3 มิลลิเมตร ปิดด้านหลังของกรอบไม้ด้วย เพื่อป้องกันไม่ให้สีหยดใส่เสื้อด้านหลัง

ขาเหล็ก สำหรับยึดขึงผ้าที่มีความยาวตั้งแต่ 1 เมตรขึ้นไป เช่น ผ้าปูโต๊ะ ผ้าม่าน ผ้าปูที่นอน ผ้าสำหรับตัดเสื้อ เป็นต้น ซึ่งสามารถหาซื้อเหล็กจากมาประกอบเองได้ และในการทำขาเหล็กควรจะมีควมยาวมากกว่าผ้า

ภาพที่ 4.1 กรอบไม้และขาเหล็ก

1.3 น้ำเทียน ใช้สำหรับกันสีไม่ให้ซึมเข้าหากัน และปิดกั้นส่วนต่างๆ ที่ไม่ต้องการให้ติดสี มี 2 ชนิด คือ

1.3.1 น้ำเทียนที่ได้จากการผสมระหว่างขี้ผึ้งแท้ พาราฟิน และยางสน ในอัตราส่วน 5 ต่อ 3 ต่อ 2 จะมีสีขาวขุ่นและเหนียว เส้นเทียนมีความคมเรียบ แต่ราคาค่อนข้างแพง

1.3.2 น้ำเทียนที่ได้จากการผสมระหว่างขี้ผึ้งเทียมกับพาราฟิน ในอัตราส่วน 3 ต่อ 2 จะมีสีขาวใส เส้นเทียนจะเปราะแตกง่าย หากอากาศมีความชื้นหรือมีฝนตกในขณะที่เขียนน้ำเทียนจะทำให้สีกัดกริมขอบเส้นเทียนทะลุผ่านเส้นเทียน ส่งผลให้งานเสีย แต่ราคาถูก

ภาพที่ 4.2 ขี้ผึ้งเทียมและพาราฟิน

1.4 ภาชนะดัมเทียน ควรเป็นโลหะที่ทนต่อความร้อนได้ดี เช่น อะลูมิเนียม สแตนเลส เหล็ก เป็นต้น ขนาดของภาชนะไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป มีลักษณะปากกว้าง ก้นลึก และสะดวกในการดักน้ำเทียน โดยน้ำเทียนที่ดัมควรมีปริมาณครึ่งหนึ่งของภาชนะดัมเทียน และไม่ควรดัมเขอะเกินไปจะทำให้เสียเวลาในการละลายและสิ้นเปลืองค่าไฟฟ้า นอกจากนี้ยังจะเสี่ยงต่อการล้นออกมาจากภาชนะดัมเทียนแล้วไหลลงไปใต้เตาดัมเทียนเกิดไฟลุกไหม้ได้ แต่ถ้าดัมน้อยจนเกินไปจะต้องคอยระวังอาจจะลุดติดไฟได้เช่นกัน สำหรับน้ำเทียนที่เหลือจากการใช้งานสามารถนำกลับมาใช้ได้อีก จึงควรปิดปากภาชนะทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันฝุ่นซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการอุดตันของปากกาเขียนเทียน

1.5 เตาดัมเทียน ควรเป็นเตาไฟฟ้าที่สามารถปรับอุณหภูมิได้ เพื่อควบคุมความร้อนของน้ำเทียนได้พอดี

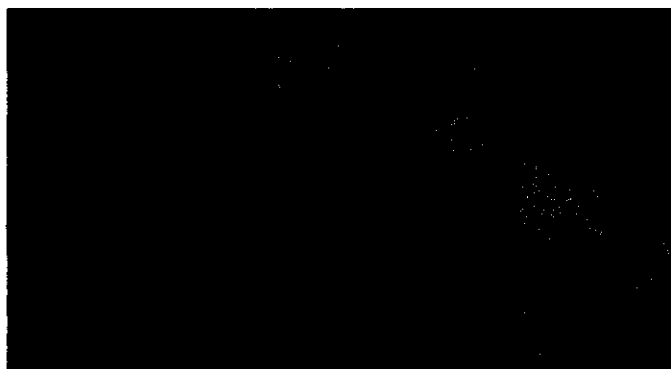
1.6 ปากกาเขียนเทียน หรือ ขานคิง (Tjanting) คือ อุปกรณ์ที่ใช้ดักน้ำเทียน เพื่อเขียนน้ำเทียนลงบนผ้าให้เป็นลวดลายต่างๆ รูปแบบคล้ายปากกา ทำด้วยทองเหลือง มีพวยกาเล็กๆ สำหรับเก็บน้ำเทียน มีช่องวางท่อทองเหลืองขนาดเล็กให้น้ำเทียนไหลออกมา และมีด้ามจับทำด้วยไม้ขนาดพอดีมือ มี 4 ขนาด คือ

1.6.1 เบอร์ SS เป็นขนาดเล็กที่สุด ใช้สำหรับเขียนลายที่มีขนาดเล็ก มีความละเอียดมากๆ เช่น ลายไทย เป็นต้น และใช้เก็บรายละเอียดในส่วนต่างๆ ไม่ควรนำมาใช้ฝึกเขียน เพราะเส้นมีขนาดเล็กมาก เหมาะสำหรับผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์สูง

1.6.2 เบอร์ S ใช้สำหรับเขียนเส้นที่มีขนาดเล็ก

1.6.3 เบอร์ M ใช้สำหรับเขียนเส้นที่ไม่ต้องการความละเอียดมากนัก เหมาะสำหรับผู้ที่เริ่มเขียนใหม่ๆ และผู้ที่เขียนจนชำนาญแล้ว เส้นเทียนที่ได้นี้จะได้เส้นขนาดกลาง แต่ถ้าเขียนได้เร็วเส้นเทียนก็จะเล็ก ถ้าเขียนให้ช้าๆ เส้นเทียนก็จะโต

1.6.4 เบอร์ L เป็นขนาดใหญ่ที่สุด ใช้สำหรับเขียนผ้าที่มีความหนากว่าปกติ เหมาะสำหรับผู้ที่มีความชำนาญในการเขียน สามารถเขียนได้เร็ว ได้ผลงานมาก เพราะตัวเก็บน้ำเทียนที่มีขนาดใหญ่ แต่ถ้าเขียนช้าเส้นจะโต

ภาพที่ 4.3 ปากกาเขียนเทียน หรือ ชานตัง (Tjanting)

1.7 ไม้แทงปากกาเขียนเทียน เป็นเส้นลวดเล็กๆ ที่มีด้ามเป็นไม้ ใช้สำหรับแทงหัวปากกาเขียนเทียน เพื่อแก้ปัญหาคัดตันของปากกาเขียนเทียน โดยใช้ส่วนที่เป็นเส้นลวดแทงที่ปลายท่อของปากกาเขียนเทียน แต่ควรระวังหากกระแทกแรงเกินไปอาจจะทำให้ปลายท่อของปากกาเขียนเทียนบานเสียหายได้

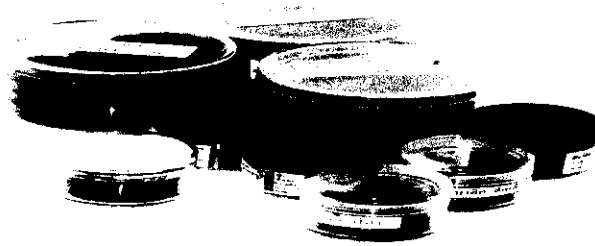

ภาพที่ 4.4 ไม้แทงปากกาเขียนเทียน

ที่มา: นภาพร โลงนุชิต (2548) בודิกรสร้างสรรรค์ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศิลปปาบรรณาการ
หน้า 11

1.8 สี สำหรับการผลิตผ้าบาดิกระบายสีเป็นสีที่นำเข้าจากต่างประเทศ เช่น อินเดีย มาเลเชีย จีน อิตาลี เยอรมัน อังกฤษ สหรัฐอเมริกา เป็นต้น มีอยู่หลายชนิด แต่สีที่นิยมใช้เป็นสี REACTIVE DYES ประเภทสีย้อมเย็น เพราะสามารถละลายได้ทั้งน้ำร้อนและน้ำเย็น ติดผ้าได้ดี

และสีสัณสกล โดยมัลักษณะเป็นผง นำมาผสมกับน้ำอุ่นในอัตราส่วน 1 ต่อ 10 ถ้าหากจะให้สีเข้ม ก็ต้องลดปริมาณน้ำลง หรือถ้าหากจะให้สีอ่อนก็ต้องเพิ่มปริมาณน้ำมากขึ้น และควรจะมีขวดแก้ว หรือขวดพลาสติกที่สามารถมองเห็นสีด้านในและมีฝาปิดใช้เก็บสีที่ผสมแล้ว เพื่อความสะดวก ในการหยิบใช้ นอกจากนี้สีที่ผสมไว้ยังสามารถเก็บได้นาน 2-3 เดือน ซึ่งสีที่มีจำหน่ายในท้องตลาด มีอยู่หลายสีด้วยกัน ได้แก่ สีน้ำเงิน สีฟ้า น้ำทะเล สีเขียวแก่ สีเขียวอ่อน สีเหลืองมะนาว สีเหลือง จัน สีเหลืองทอง สีส้ม สีแดงสด สีชมพูบานเย็น สีชมพู สีน้ำตาล สีม่วง และสีดำ

ภาพที่ 4.5 สี REACTIVE DYES

ที่มา: นภาพร โลงนุชิต (2548) บาดิกรสร้างสรรค กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศิลปปาบรรณาการ
หน้า 10

1.9 พู่กัน ใช้สำหรับการระบายสีผ้า ควรเป็นพู่กันระบายสีน้ำ โดยใช้ได้ทั้งแบบกลม และแบบแบน ซึ่งจะใช้พู่กันขนาดไหนนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ที่ต้องการระบายสี

ภาพที่ 4.6 พู่กันระบายสีน้ำ

ที่มา: นภาพร โลงนุชิต (2548) บาดิกรสร้างสรรค กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศิลปปาบรรณาการ
หน้า 10

2.1.1 แช่ผ้าในน้ำอุ่น 40 – 60 องศาเซลเซียส ใช้เวลาประมาณ 45 ชั่วโมง แล้วซักน้ำให้สะอาด

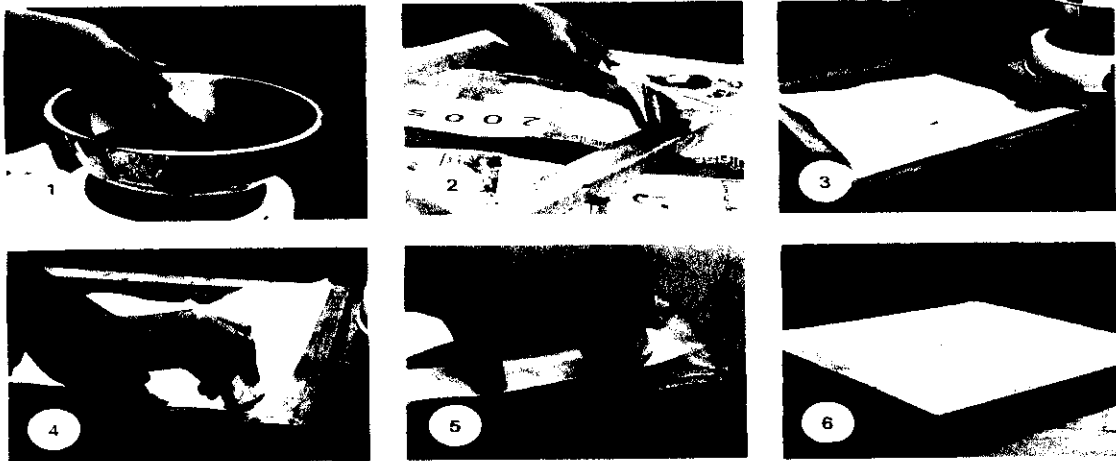
2.1.2 แช่ผ้าในกรดกำมะถันเจือจาง 0.5 – 1 % อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เวลา 4 – 12 ชั่วโมง

2.1.3 ต้มฟอกในสารละลายโซเดียมไฮโครซันไฟต์หรือไฮโครเจนเปอร์ออกไซด์

2.1.4 ใช้สารเคมีสำเร็จรูปจำพวกเอนไซม์ เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุด (วัชรพงศ์ หงส์สุวรรณ 2548: 10)

2.2 การชิงผ้าบนกรอบไม้หรือขาเหล็ก ทำได้หลายวิธี เช่น

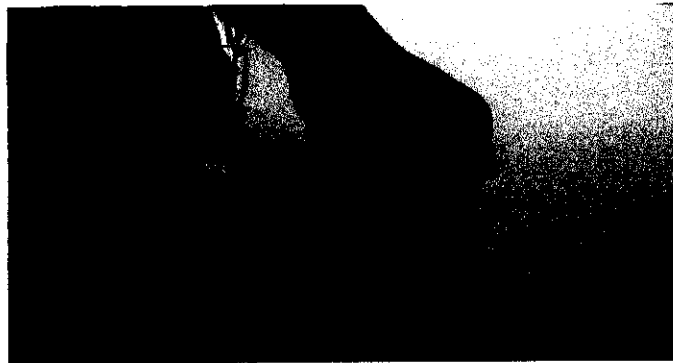
2.2.1 การชิงผ้าด้วยน้ำเทียน โดยการต้มน้ำเทียนให้ค่อนข้างร้อน (สามารถทดสอบน้ำเทียนด้วยการใช้แปรงจุ่มน้ำเทียนแล้วทากรอบไม้ หากน้ำเทียนใสแล้วซึมเข้าไปในเนื้อไม้ แสดงว่าน้ำเทียนยังร้อนไม่เพียงพอ) ใช้แปรงจุ่มน้ำเทียนทาลงบนกรอบไม้ให้ครบทั้ง 4 ด้าน ปล่อยให้แห้งเทียนจะเกาะกรอบไม้เป็นไข ทาน้ำเทียนซ้ำอีก 4 – 5 ครั้ง นำผ้ามาขึงติดบนกรอบไม้ให้ตึง การวางผ้าบนกรอบไม้ควรให้เหลือผ้าด้านข้างทั้ง 4 ด้านเท่าๆ กัน จากนั้นใช้เหรียญ 10 บาท ค้ำพูกัน ซ้อน หรือขวดขนาดเล็ก ขุดผ้าให้ติดกับกรอบไม้ที่ละด้านตามเข็มนาฬิกา เมื่อครบทั้ง 4 ด้าน ลองเอาเหรียญโยนลงตรงกลางผ้า ถ้าเหรียญคุดขึ้นแสดงว่าผ้าที่ขึงไว้ตึงพอดี

ภาพที่ 4.8 การชิงผ้าด้วยน้ำเทียน

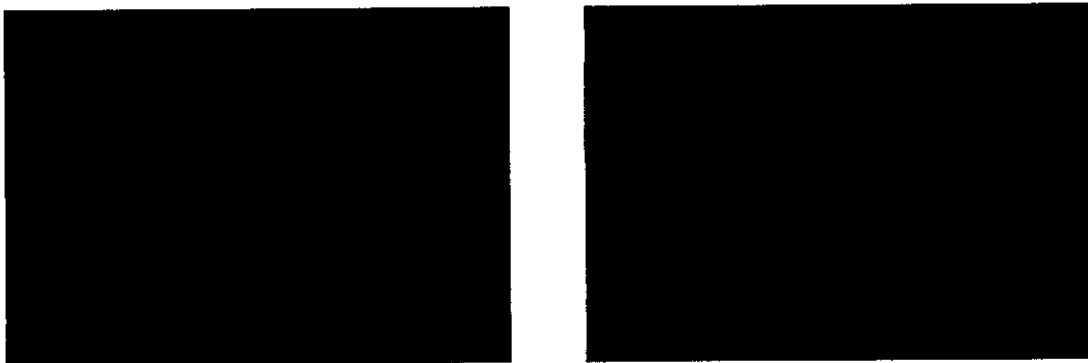
ที่มา: นภาพร โลงนุชิต (2548) บาดิกรสร้างสรรค์ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร

2.2.2 การชิงผ้าด้วยหนังยาง โดยใช้หนังยาง 2 เส้น ดึงจากกรอบไม้หรือขาเหล็ก ทั้ง 4 มุม ไปยึดริมขอบผ้า ด้วยการพับมุมผ้าสอดเข้าไปในวงยางแล้วกดคลวดยีบกระดาษเบอร์ 10 ทีละ มุม เพราะเป็นจุดที่รับน้ำหนักแรงดึงมากที่สุดจึงต้องใช้หนังยาง 2 เส้น ส่วนจุดอื่นๆ ใช้หนังยาง เพียง 1 เส้น และไม่ต้องพับริม เพียงแค่ใช้หนังยางดึงจากกรอบไม้หรือขาเหล็กไปยังผ้าแล้วกดคลวดยีบกระดาษเบอร์ 10 ซึ่งแต่ละจุดควรห่างเท่าๆ กันและควรตรงกันทั้ง 4 ด้าน ผ้าจะดึงเรียบสม่ำเสมอ

ภาพที่ 4.9 การชิงผ้าด้วยหนังยาง

2.3 การเตรียมลาย สำหรับการออกแบบลายผ้าไม่มีกฎตายตัว แล้วแต่ผู้ออกแบบจะ คิดกำหนดขึ้นมา อาจเกิดขึ้นมาจากเส้นตรง เส้นโค้ง เส้นที่อ่อนไหว เช่น ดอกไม้ ใบไม้ ลาย ไทย ภาพสัตว์ต่างๆ ลายดอก เป็นต้น สำหรับผู้ที่เริ่มฝึกควรร่างภาพที่ต้องการลงในกระดาษ แล้ว นำแบบร่างวางไว้ด้านหลังของผ้า ใช้ดินสอสีน้ำ (สามารถละลายน้ำได้ ไม่ทิ้งขอบเส้นรอยดินสอ หลังทำความสะอาด) ลอกลายลงบนผ้า ส่วนผู้ที่มีความชำนาญสามารถใช้ดินสอสีน้ำร่างภาพลงบน ผ้าได้เลย

ภาพที่ 4.10 การร่างภาพลงบนผ้า

2.4 การเตรียมน้ำเทียน เมื่อจัดส่วนผสมของน้ำเทียนเรียบร้อยแล้ว ให้ใส่ในภาชนะ คัมเทียนตั้งบนเตาคัมเทียนให้เทียนละลายจนหมด โดยปริมาณน้ำเทียนควรจะมี $\frac{1}{2}$ หรือ $\frac{3}{4}$ ของ ภาชนะคัมเทียน เมื่อน้ำเทียนมีอุณหภูมิประมาณ 100 – 120 องศาเซลเซียส เบาลไฟให้อ่อนๆ เพื่อให้ น้ำเทียนร้อนสม่ำเสมอ หากมีฝุ่นในน้ำเทียนให้กรองด้วยผ้าขาวบาง

ภาพที่ 4.11 การเตรียมน้ำเทียน

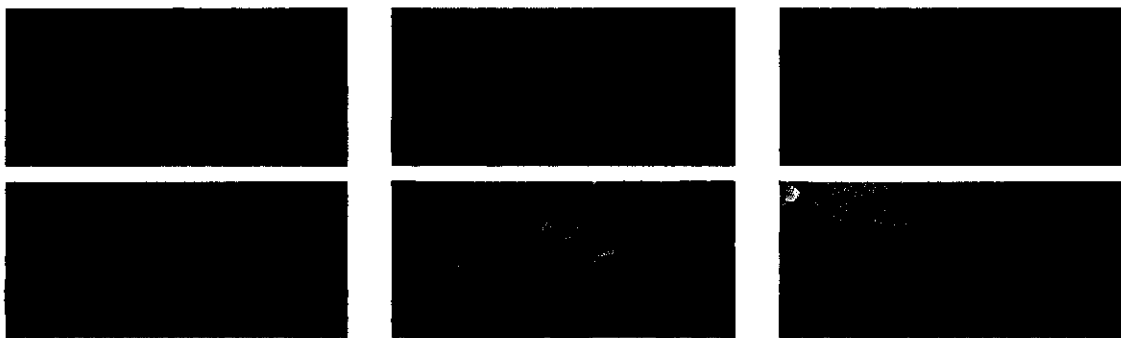
2.5 การเขียนเทียน นำปากกาเขียนเทียนส่วนที่เป็นโลหะจุ่มลงในน้ำเทียนร้อนๆ สักครู่ ลองคักน้ำเทียนแล้วเทออกสัก 2 – 3 ครั้ง เพื่อละลายไขเทียนที่แข็งตัวอยู่ในปากกาเขียน เทียน จากนั้นพักปากกาเขียนเทียนกับปากภาชนะ เพื่อให้ น้ำเทียนหยดลงใส่ภาชนะ ไม่เป็นการ เสีย น้ำเทียนไปเปล่าๆ โดยก่อนเขียนเส้นเทียนควรใช้ผ้าหรือกระดาษทิชชูซับน้ำเทียนที่เกาะรอบๆ ปากกาเขียนเทียนทุกครั้ง เป็นการป้องกันไม่ให้น้ำเทียนหยดใส่ผ้า และควรทดสอบน้ำเทียนด้วย การเขียนบริเวณริมขอบผ้าที่อยู่นอกกรอบไม้ก่อนว่าเส้นเทียนต่อกันดีไม่ขาดตอน และยังเป็น การตรวจดูความร้อนของน้ำเทียน เพราะถ้าน้ำเทียนที่หลอมร้อนจัดเกินไปจะทำให้น้ำเทียนซึมกระจาย ไม่เป็นเส้น แต่ถ้าน้ำเทียนเย็นเกินไปจะทำให้การเขียนเส้นเทียนไม่ราบรื่น เทียนจะติดๆ ขาดๆ และจะไม่แทรกซึมทะลุผ้า จากนั้นใช้ปากกาเขียนเทียนลากไปตามเส้นดินสอที่ร่างภาพเอาไว้ สำหรับการจับปากกาเขียนเทียนให้จับเหมือนปากกาเขียนหนังสือทั่วๆ ไป ซึ่งก่อนเริ่มต้นเขียนทุก ครั้งต้องหาจุดเริ่มต้นและจุดที่จะหยุดในการลงเทียน การเขียนเส้นเทียนให้เขียนไปตามทิศทางของ ค้ำปากกาเขียนเทียน ส่วนเส้นโค้งยาวๆ อาจจะใช้วิธีหมุนกรอบไม้หรือขาเหล็กขณะที่เขียนหรือ เดินรอบกรอบไม้หรือขาเหล็กก็ได้ตามความถนัด ถ้าปากกาเขียนเทียนเกิดการอุดตันให้นำส่วนที่เป็น โลหะของปากกาเขียนเทียนแช่ในน้ำเทียนร้อนๆ สักครู่ แล้วจึงนำออกมาสะบัดแรงๆ ทำเช่นนี้ 2-3 ครั้ง หากยังไม่หายให้นำไส้แท่งปากกาเขียนเทียนแทงเข้าไปที่ปลายท่อของปากกาเขียนเทียน ระวังอย่ากระแทกแรงจนปลายท่อบาน ปากกาเขียนเทียนจะเสียหายได้

ภาพที่ 4.12 การเขียนเขียน

ที่มา: นภาพร โตนุชิต (2548) บาดิกรสร้างสรรค์ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศิลปปาบรรณาการ
หน้า 11

2.6 การระบายสี วิธีการระบายก็คล้ายๆ กับการระบายสีน้ำบนกระดาษ เช่น สามารถนำแม่สีมาผสมกันเพื่อให้เกิดสีใหม่ๆ ได้ กำหนดความเข้มจางของสีด้วยน้ำ ไล่สีเพื่อให้เกิดแสงเงา คู่มิมิติได้ เป็นต้น ส่วนข้อแตกต่างก็คือการระบายสีบนผ้านั้นสีจะซึมเร็วกว่าบนกระดาษ การระบายสีผ้าถ้าจะให้สีซึมสม่ำเสมอหรือซึมออกมาสวยงามควรใช้พู่กันเบอร์ 12 จุ่มน้ำสะอาดหาบริเวณที่จะลงสี ปล่อยให้ผ้าหมาดๆ แล้วค่อยลงสี โดยใช้พู่กันขนาดต่างๆ ระบายสีส่วนต่างๆ ของภาพตามต้องการ ซึ่งการระบายสีควรลงสีอ่อนก่อนแล้วลงสีแก่ทับ และควรคำนึงถึงขั้นตอนของการซักล้างทำความสะอาด เนื่องจากสีจะถูกชะล้างออกไปกับน้ำประมาณ 25% ของสีที่เห็นจากการระบาย

ภาพที่ 4.13 การระบายสี

2.7 การเคลือบน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์ หลังจากที่ระบายสีเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปล่อยให้สีแห้งสนิทแล้วเคลือบด้วยน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์ ซึ่งมีวิธีการเคลือบหลายวิธี ดังนี้

2.7.1 การใช้แปรงทา สำหรับชิ้นงานเล็กๆ ใช้แปรงที่มีขนนุ่มจุ่มน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์แล้วทาลงบนผ้า ทิ้งไว้ประมาณ 8 – 12 ชั่วโมง

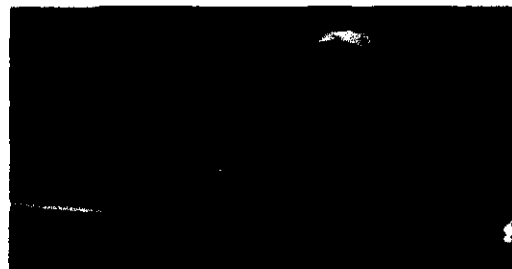
2.7.2 การใช้ลูกกลิ้ง สำหรับผ้าผืนใหญ่ๆ ใช้น้ำยาโซเดียมซัลไฟด์เทลงบนผ้า จากนั้นใช้ลูกกลิ้งปาดน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์แล้วกลิ้งให้ทั่วผืนผ้า ทิ้งไว้ประมาณ 8 – 12 ชั่วโมง

2.7.3 การแช่น้ำยาโซเดียมซัลไฟด์ ด้วยการเทน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์ใส่ถาดพลาสติกตั้งน้ำ หรือกะละมัง แล้วนำผ้าจุ่มลงไปให้เปียกทั่วทั้งผืน จากนั้นยกผ้าขึ้นบิดน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์ออก ผึ่งทิ้งไว้ประมาณ 8 – 12 ชั่วโมง

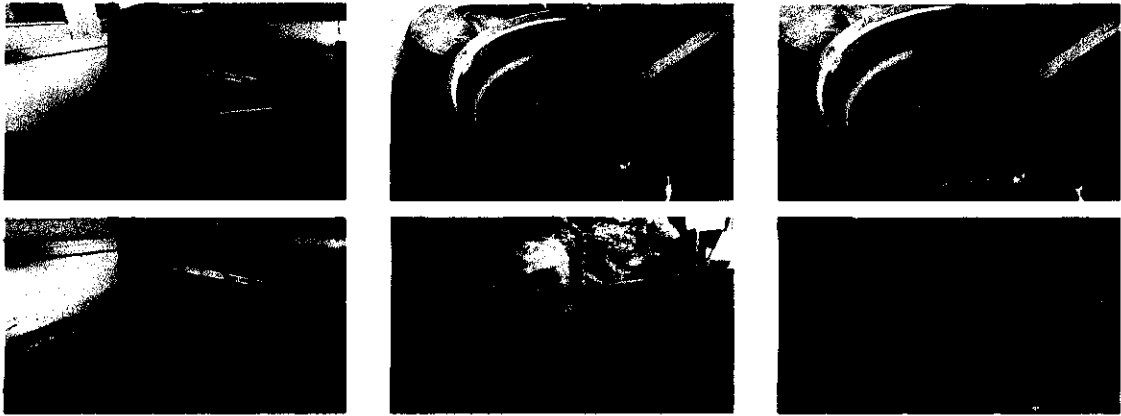
ภาพที่ 4.14 การแช่น้ำยาโซเดียมซัลไฟด์

2.8 การซักทำความสะอาด นำผ้าที่เคลือบน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์ครบตามเวลาที่กำหนดไว้มาซักด้วยน้ำสะอาด 3 – 4 ครั้ง เพื่อให้สีส่วนเกินและน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์หลุดออกจากผ้า ถ้าผ้ายังลื่นมือแสดงว่าน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์ยังออกไปไม่หมด ควรแช่ผ้าในน้ำสะอาดทิ้งไว้ประมาณ 15 – 30 นาที แล้วนำไปซักอีกครั้ง ในขณะที่ซักไม่ควรวางผ้ากองไว้กับพื้น เพราะจะทำให้สีไหลและซึมติดกัน จึงต้องซักผ้าด้วยภาชนะที่มีน้ำทุกครั้ง

ภาพที่ 4.15 การซักทำความสะอาดผ้าที่เคลือบน้ำยาโซเดียมซัลไฟด์

2.9 การลอกเทียนออกจากผ้า โดยการนำภาชนะใส่น้ำต้มให้เดือด แล้วใส่สบู่เหลว หรือผงซักฟอก 1 ช้อนโต๊ะ ค่อย ๆ ใส่น้ำ 20 ลิตร รอน้ำเดือดจัดจึงนำผ้าใส่ลงไปให้จุ่มทั้งผืน ใช้ไม้ กลับผ้าบ่อยๆ เพื่อให้เทียนละลายออกหมดค่อยๆ ยกขึ้นมาสังเกตดูว่าเส้นเทียนหลุดออกหมดหรือ ยัง แต่ไม่ควรดัมผ้านานจนเกินไปเพราะจะทำให้เนื้อผ้าเสียหายได้ เมื่อเทียนหลุดออกจากผ้า หมดแล้วนำไปซักด้วยน้ำสะอาดประมาณ 3 – 4 ครั้ง จากนั้นนำผ้าไปตากไว้ในที่ร่มที่มีลมพัดผ่าน

ภาพที่ 4.16 การลอกเทียนออกจากผ้า

2.10 การตกแต่งผ้าบาติกกระบายสี ด้วยการนำผ้าบาติกกระบายสีไปรีดให้เรียบ โดยใช้น้ำยารีดผ้าเรียบฉีดให้ทั่วทั้งผืน ใช้เตารีดความร้อนปานกลางรีดไป – มาให้ทั่วทั้งผืน ผ้าจะเรียบเป็นเงางาม จากนั้นนำผ้าบาติกกระบายสีไปตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ตามที่ต้องการ

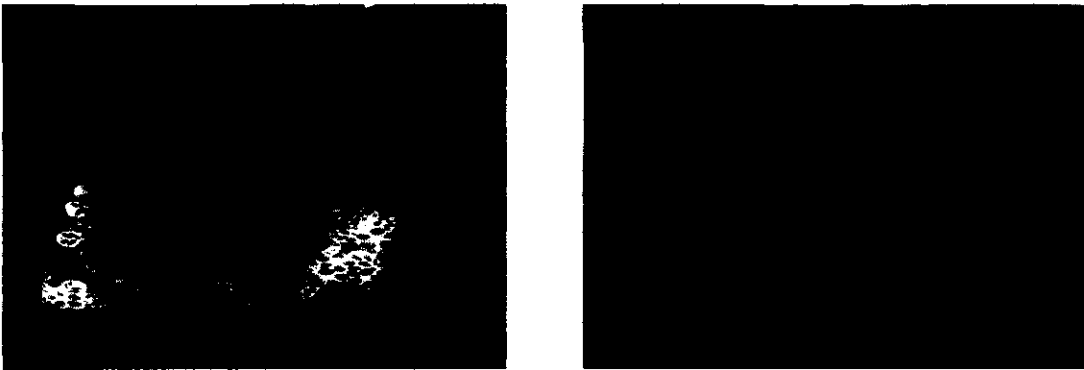
ภาพที่ 4.17 การตกแต่งผ้าบาติกกระบายสี

3. ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี

ผ้าบาติกระบายสี ผลิตจากผ้าที่มีเส้นใยทางธรรมชาติและขั้นตอนการผลิตที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์มีเพียงจีนเดียวในโลก สามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายได้ดังต่อไปนี้

3.1 ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าคอตตอนมาทำการผลิต

3.1.1 เสื้อเจ็ด (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.18 เสื้อเจ็ด (ผ้าคอตตอน)

3.1.2 เสื้อเจ็ดคอปีกนก (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.19 เสื้อเจ็ดคอปีกนก (ผ้าคอตตอน)

3.1.3 เสื่อเจ็ดโปโลบาคิก (1 ชั้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.20 เสื่อเจ็ดโปโลบาคิก

3.1.4 เสื่อโปโลกอกระดุม 2 เม็ด (1 ชั้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.21 เสื่อโปโลกอกระดุม 2 เม็ด

3.1.5 เสื้อเจ็ดเด็ก (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 1.5 หลา)

ภาพที่ 4.22 เสื้อเจ็ดเด็ก

3.1.6 ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.23 ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้ากอตตอน)

3.2 ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าปีเก้มาทำการผลิต

3.2.1 เสื้อเชิ้ต (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.24 เสื้อเชิ้ต (ผ้าปีเก้)

3.2.2 เสื้อเชิ้ตคอปกนก (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.25 เสื้อเชิ้ตคอปกนก (ผ้าปีเก้)

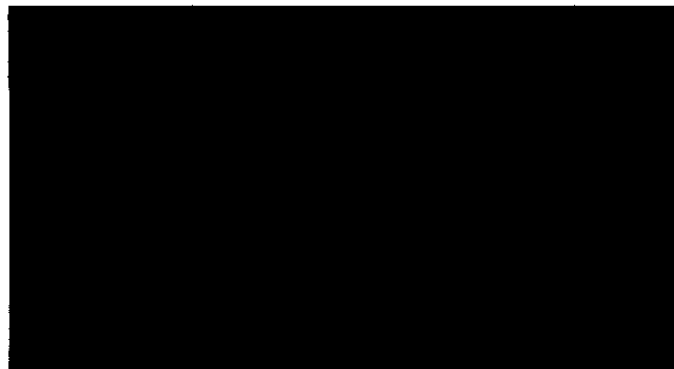
3.2.3 ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.26 ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้าปีเก้)

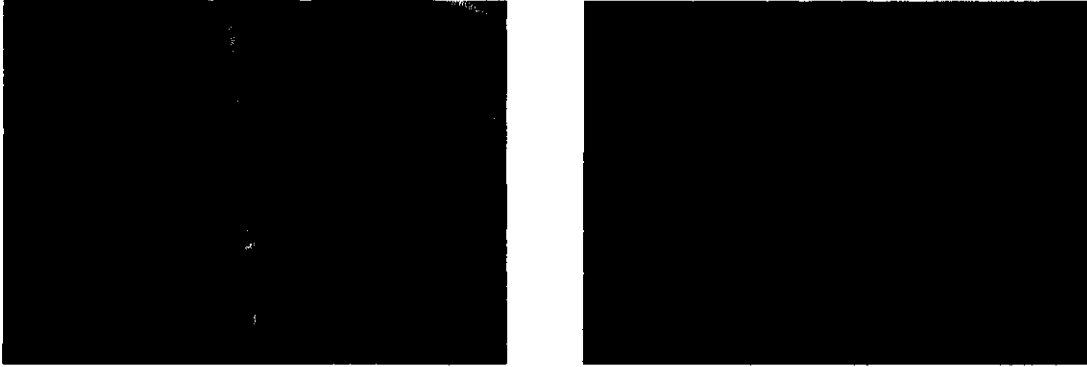
3.3 ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าเย็บมาทำการผลิต

3.3.1 เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.27 เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว

3.3.2 ผ้าพันชายหาด (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.28 ผ้าพันชายหาด

3.3.3 ผ้าใช้เอนกประสงค์ (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 2 หลา)

ภาพที่ 4.29 ผ้าใช้เอนกประสงค์

3.3.4 ผ้าพันคอ (ใช้ผ้าขนาด 2 หลา แบ่งครึ่งผ้าตามแนวยาวจะได้ผ้าพันคอ
จำนวน 2 ชิ้น)

ภาพที่ 4.30 ผ้าพันคอ

3.3.5 ผ้าปูโต๊ะ (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 1.5 หลา)

ภาพที่ 4.31 ผ้าปูโต๊ะ

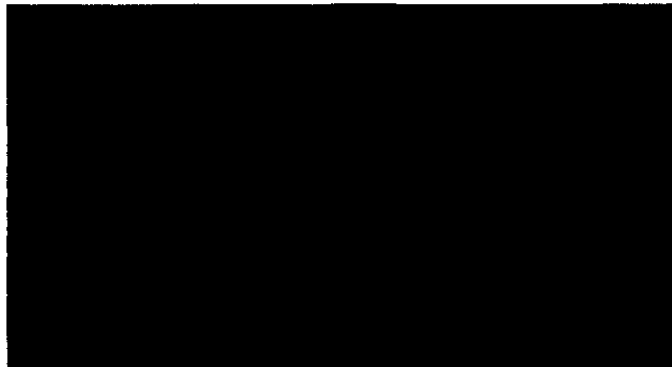
3.4 ผลลัพธ์ที่ได้จากการนำผ้าป่านมัดลินมาทำการผลิต

3.4.1 ผ้าเช็ดหน้า S (ผ้าขนาด 1 หลา จะได้ผ้าเช็ดหน้า 12 ชิ้น)

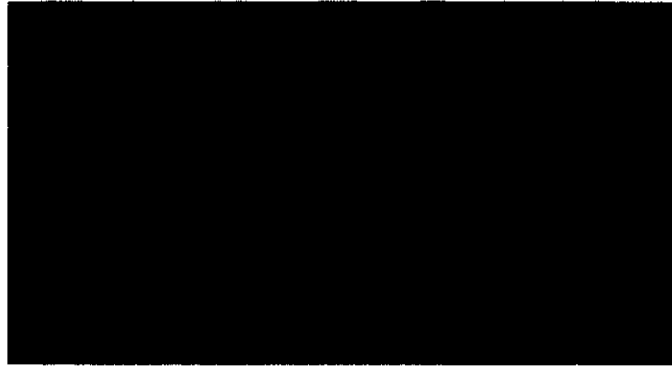
ภาพที่ 4.32 ผ้าเช็ดหน้า S

3.4.2 ผ้าเช็ดหน้า M (ผ้าขนาด 1 หลา จะได้ผ้าเช็ดหน้า 9 ชิ้น)

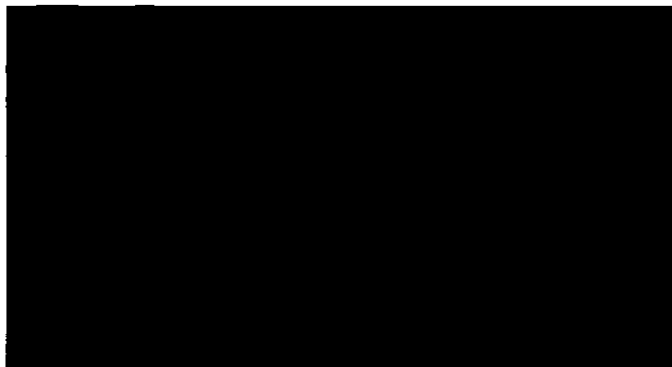
ภาพที่ 4.33 ผ้าเช็ดหน้า M

3.4.3 ผ้าเช็ดหน้า L (ผ้าขนาด 1 หลา จะได้ผ้าเช็ดหน้า 6 ชิ้น)

ภาพที่ 4.34 ผ้าเช็ดหน้า L

3.4.4 ผ้าโพกศีรษะ (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 1 หลา)

ภาพที่ 4.35 ผ้าโพกศีรษะ

3.4.5 *ผ้าตกแต่ง S* (ผ้าขนาด 1 หลา จะได้ผ้าตกแต่ง S 5 ชิ้น)

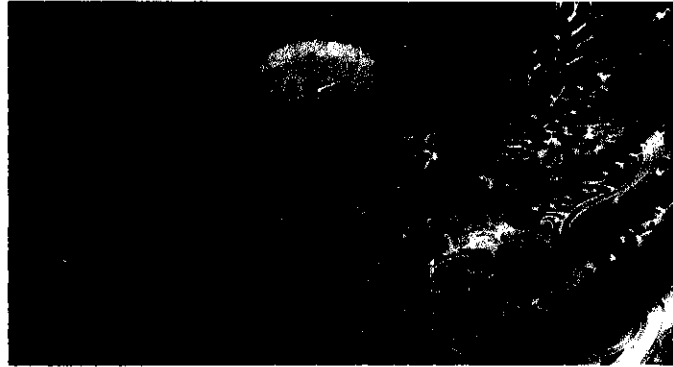
ภาพที่ 4.36 *ผ้าตกแต่ง S*

3.4.6 *ผ้าตกแต่ง M* (ผ้าขนาด 2 หลา จะได้ผ้าตกแต่ง M 5 ชิ้น)

ภาพที่ 4.37 *ผ้าตกแต่ง M*

3.4.7 ผีตกแต่ง L (1 ชิ้น ใช้ผ้าขนาด 0.5 หลา)

ภาพที่ 4.38 ผีตกแต่ง L

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี กรณีผู้ประกอบการรายย่อย ได้นำเสนอข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ไปแล้วในบทที่ 4 กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วย ปัจจัยการผลิตผ้าบาติกกระบายสี กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี และ ผลผลิตจากผ้าบาติกกระบายสี ดังนั้น ในบทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงขอนำเสนอข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ 3 ต่อไป โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ และ ต้นทุนแปรผัน ซึ่งเป็นต้นทุนที่เกิดจากการจัดหาปัจจัยการผลิตที่ใช้ในกระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี และต้นทุนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นั่นคือ ต้นทุนที่ใช้ในการตัดเย็บผ้าบาติกกระบายสีเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ และ ต้นทุนที่ใช้ในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ต้นทุนคงที่ เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ไม่ว่าจะมีการผลิตผ้าบาติกกระบายสีหรือไม่ ค่าใช้จ่ายส่วนนี้ก็ยังคงมีอยู่ โดยแยกพิจารณาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ต้นทุนคงที่ที่ใช้ในกระบวนการผลิต และต้นทุนคงที่ที่ใช้ในการจัดจำหน่าย

1.1 ต้นทุนคงที่ที่ใช้ในกระบวนการผลิต

1.1.1 ค่าเช่าร้าน ผู้ประกอบการเช่าร้านเพื่อดำเนินการผลิตผ้าบาติกกระบายสี และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ซึ่งตั้งอยู่ที่ อาคารราชพฤกษ์ในท์บราซาร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ค่าเช่าร้านเดือนละ 3,000.00 บาท คิดเป็นค่าเช่าร้านปีละ 36,000.00 บาท

1.1.2 ค่าเช่าบ้าน เนื่องจากขั้นตอนการผลิตผ้าบาติกกระบายสีบางขั้นตอน ได้แก่ การเคลือบน้ำยาโซเดียมซัลเฟต การซักทำความสะอาด และการลอกเทียนออกจากผ้า ไม่สามารถทำที่ร้านได้ ผู้ประกอบการจึงใช้บ้านเป็นสถานที่ทำการผลิตต่อไป ซึ่งตั้งอยู่ที่ ซอยชลธิชา ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ค่าเช่าบ้านเดือนละ 3,000.00 บาท คิดเป็นค่าเช่าบ้านปีละ 36,000.00 บาท

1.1.3 กรอบไม้และขาเหล็ก ขนาดขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้งานของผู้ประกอบการ ซึ่งต้องการแปรรูปผ้าบาติกกระบายสีเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ หลากหลายรูปแบบ สำหรับขนาดของกรอบไม้และขาเหล็กที่ผู้ประกอบการใช้มีรายละเอียดดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ขนาดของกรอบไม้และขาเหล็กที่ผู้ประกอบการใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

รายการ	ขนาด (หลา)	จำนวน (ชุด)	ราคา (บาท/ชุด)	คิดเป็นเงิน (บาท)
กรอบไม้	0.50	2	130.00	260.00
	1.00	3	200.00	600.00
	2.00	1	400.00	400.00
ขาเหล็ก	2.00	1	1,000.00	1,000.00
	4.00	1	1,900.00	1,900.00
รวม				4,160.00

จากตารางที่ 5.1 พบว่า ผู้ประกอบการเลือกใช้กรอบไม้ 3 ขนาด ได้แก่ 0.50 หลา 1.00 หลา และ 2.00 หลา โดยมีกรอบไม้ขนาด 1.00 หลา มากที่สุด จำนวน 3 ชุด รองลงมาเป็นขนาด 0.50 หลา จำนวน 2 ชุด และ ขนาด 2.00 หลา จำนวน 1 ชุด ตามลำดับ ส่วนขาเหล็กที่เลือกใช้มี 2 ขนาด ได้แก่ 2.00 หลา และ 4.00 หลา ซึ่งขาเหล็กทั้งสองขนาดมีอย่างละ 1 ชุด คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 4,160.00 บาท

1.1.4 กระทะไฟฟ้า เป็นอุปกรณ์ที่ผู้ประกอบการเลือกใช้ในการต้มน้ำเทียน เนื่องจากในขั้นตอนของการเตรียมน้ำเทียน เมื่อเตรียมส่วนผสมของน้ำเทียนเรียบร้อยแล้ว ให้ใส่ในภาชนะต้มน้ำเทียนและตั้งบนเตาต้มน้ำเทียนที่สามารถปรับอุณหภูมิได้ ซึ่งกระทะไฟฟ้าเป็นอุปกรณ์ที่เหมาะสมอย่างยิ่งด้วยคุณสมบัติของกระทะไฟฟ้าที่มีลักษณะปากกว้าง ก้นลึก สะดวกในการต้มน้ำเทียน และสามารถปรับอุณหภูมิได้ ราคา 680.00 บาท

1.1.5 ปากกาเขียนเทียน ใช้ในการเขียนเทียนลงบนผ้าที่ร่างภาพเอาไว้ ผู้ประกอบการเลือกใช้ปากกาเขียนเทียนเบอร์ S เบอร์ M และเบอร์ L โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 ขนาดของปากกาเขียนเทียนที่ผู้ประกอบการใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

ขนาดของปากกาเขียนเทียน	จำนวน (ด้าม)	ราคา (บาท/ด้าม)	คิดเป็นเงิน (บาท)
เบอร์ S	3	100.00	300.00
เบอร์ M	2	150.00	300.00
เบอร์ L	2	150.00	300.00
รวม			900.00

จากตารางที่ 5.2 พบว่า ผู้ประกอบการมีปากกาเขียนเทียนเบอร์ S จำนวน 3 ด้าม ในราคาด้ามละ 100.00 บาท ส่วนเบอร์ M และ L มี 2 ด้ามเท่ากัน ในราคาด้ามละ 150.00 บาท เช่นเดียวกัน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 900.00 บาท

1.1.6 ใช้แทงปากกาเขียนเทียน จำนวน 2 ด้าม ราคาด้ามละ 150.00 บาท คิดเป็นเงิน 300.00 บาท

1.1.7 อุปกรณ์สำหรับต้มผ้า ประกอบด้วย เตาแก๊ส ขนาด 15 กิโลกรัม ราคา 1,700.00 บาท และ หม้อ ราคา 850.00 บาท รวมทั้งสิ้น 2,550.00 บาท

1.1.8 อุปกรณ์ทั่วไป สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 รายละเอียดของอุปกรณ์ทั่วไป (ซึ่งเป็นต้นทุนคงที่ที่ใช้ในกระบวนการผลิต)

รายการ	จำนวน (หน่วย)	ราคา (บาท/หน่วย)	คิดเป็นเงิน (บาท)
ไม้บรรทัดเหล็ก (ความยาว 2 เมตร)	1	80.00	80.00
กรรไกร	2	25.00	50.00
คัตเตอร์	2	35.00	70.00
ที่เช็ดกระดาษ	1	150.00	150.00
ผ้ากันเปื้อน	2	40.00	80.00
กะละมัง	3	50.00	150.00
ราวตากผ้า	3	250.00	750.00

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (หน่วย)	ราคา (บาท/หน่วย)	คิดเป็นเงิน (บาท)
ตัวหนีบผ้า (โหล)	3	20.00	60.00
เคา์ริค	2	480.00	960.00
รวม			2,350.00

จากตารางที่ 5.3 พบว่า อุปกรณ์ทั่วไปที่ใช้ในกระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ได้แก่ ไม้บรรทัดเหล็ก กรรไกร คัตเตอร์ ที่เย็บกระดาษ ผ้ากันเปื้อน กะละมัง ราวตากผ้า ตัวหนีบผ้า และเคา์ริค ซึ่งคิดเป็นเงินทั้งสิ้น 2,350.00 บาท

1.2 ต้นทุนคงที่ที่ใช้ในการจัดจำหน่าย

1.2.1 ยานพาหนะ สำหรับการเดินทางไปประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสีนอกสถานที่ เช่น หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน เป็นต้น โดยใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะ จำนวน 1 คัน ราคา 48,000.00 บาท

1.2.2 โทรศัพท์มือถือ เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการกับผู้บริโภคในการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี จำนวน 1 เครื่อง ราคา 3,000.00 บาท

1.2.3 อุปกรณ์ทั่วไป สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 รายละเอียดของอุปกรณ์ทั่วไป (ซึ่งเป็นต้นทุนคงที่ที่ใช้ในการจัดจำหน่าย)

รายการ	จำนวน (หน่วย)	ราคา (บาท/หน่วย)	คิดเป็นเงิน (บาท)
ราวเหล็ก	1	190.00	190.00
ราวตะขอแขวน	4	250.00	1,000.00
ตะขอสับ	12	35.00	420.00
ไม้แขวนเสื้อ (โหล)	5	40.00	200.00
รวม			1,810.00

จากตารางที่ 5.4 พบว่า อุปกรณ์ทั่วไปที่ใช้ในการจัดจำหน่าย ได้แก่ ราวเหล็ก ราวตะขอแขวน ตะขอสับ และไม้แขวนเสื้อ ซึ่งคิดเป็นเงินทั้งสิ้น 1,810.00 บาท

2. **ต้นทุนแปรผัน** เป็นค่าใช้จ่ายที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตผ้าบาติกระบายสี โดยแยกพิจารณาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในกระบวนการผลิต ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการตัดเย็บ และต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการจัดจำหน่าย

2.1 ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในกระบวนการผลิต

2.1.1 **ผ้า** การเลือกผ้าสำหรับการผลิตผ้าบาติกระบายสีขึ้นอยู่กับรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ผู้ประกอบการต้องการผลิตออกมา เช่น ผ้าเช็ดหน้า ผ้าพันคอ ผ้าสำหรับตัดเสื้อ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าปูโต๊ะ เป็นต้น โดยผ้าที่ผู้ประกอบการเลือกนำมาใช้ในการผลิตผ้าบาติกระบายสีมี 4 ชนิด ได้แก่ ผ้าคอตตอน ผ้าปีเก้ ผ้าเรยอง และผ้าป่านมัสลิน มีรายละเอียดดังตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5 รายละเอียดผ้าแต่ละชนิดที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกระบายสี

เดือน	ปริมาณผ้าที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกระบายสี (หลา)				รวม (หลา)
	ผ้าคอตตอน	ผ้าปีเก้	ผ้าเรยอง	ผ้าป่านมัสลิน	
มกราคม	233.00	150.00	67.00	21.00	471.00
กุมภาพันธ์	242.50	180.00	75.50	23.50	521.50
มีนาคม	183.50	90.00	88.50	29.50	391.50
เมษายน	223.00	250.00	139.00	37.00	649.00
พฤษภาคม	209.50	228.00	97.50	22.00	557.00
มิถุนายน	283.00	116.00	114.50	30.50	544.00
กรกฎาคม	266.50	230.00	88.50	19.50	604.50
สิงหาคม	259.50	252.00	77.00	32.00	620.50
กันยายน	178.00	168.00	85.00	36.50	467.50
ตุลาคม	266.50	206.00	92.00	61.50	626.00
พฤศจิกายน	261.00	244.00	118.50	30.00	653.50
ธันวาคม	230.50	222.00	102.00	59.50	614.00
รวม	2,836.50	2,336.00	1,145.00	402.50	6,720.00

ที่มา: ภาคผนวก ข

จากตารางที่ 5.5 พบว่า ผู้ประกอบการใช้ผ้าในการผลิตผ้าบาติกระบายสีทั้งสิ้น 6,720.00 หลาต่อปี โดยใช้ผ้าคอตตอนมากที่สุด เท่ากับ 2,836.50 หลาต่อปี รองลงมาเป็นผ้าปีเก้ เท่ากับ 2,336.00 หลาต่อปี และผ้าเรยอง เท่ากับ 1,145.00 หลาต่อปี ตามลำดับ ส่วนผ้าปานมัดสลินใช้น้อยที่สุด เท่ากับ 402.50 หลาต่อปี ซึ่งผ้าแต่ละชนิดมีราคาที่แตกต่างกันไป นั่นคือ ผ้าคอตตอนและผ้าปีเก้ ราคาหลาละ 50.00 บาท ผ้าเรยอง ราคาหลาละ 40.00 บาท และผ้าปานมัดสลิน ราคาหลาละ 90.00 บาท สามารถคำนวณค่าใช้จ่ายได้ดังต่อไปนี้

- ผ้าคอตตอน	ราคา	50.00 บาท
	เป็นเงิน	$2,836.50 \times 50.00 = 141,825.00$ บาทต่อปี
- ผ้าปีเก้	ราคา	50.00 บาท
	เป็นเงิน	$2,336.00 \times 50.00 = 116,800.00$ บาทต่อปี
- ผ้าเรยอง	ราคา	40.00 บาท
	เป็นเงิน	$1,145.00 \times 40.00 = 45,800.00$ บาทต่อปี
- ผ้าปานมัดสลิน	ราคา	90.00 บาท
	เป็นเงิน	$402.50 \times 90.00 = 36,225.00$ บาทต่อปี

ดังนั้น ผู้ประกอบการต้องจ่ายเงินเพื่อซื้อผ้า ($141,825.00 + 116,800.00 + 45,800.00 + 36,225.00$) เท่ากับ 340,650.00 บาทต่อปี

2.1.2 น้ำเทียน เป็นส่วนผสมระหว่างขี้ผึ้งเทียบกับพาราฟิน ซึ่งอัตราส่วนจะขึ้นอยู่กับรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ต้องการผลิตออกมา ถึงแม้ว่าปริมาณน้ำเทียนที่ใช้ในแต่ละเดือนจะมากบ้างน้อยบ้างตามปริมาณการผลิตผ้าบาติกระบายสี แต่ผู้ประกอบการจะสั่งซื้อขี้ผึ้งเทียนและพาราฟินในปริมาณที่เท่ากันทุกเดือน โดยจะสั่งซื้อขี้ผึ้งเทียน จำนวน 15 กิโลกรัมต่อเดือน ราคา กิโลกรัมละ 50.00 บาท คิดเป็นเงิน (15×50.00) เท่ากับ 750.00 บาทต่อเดือน และพาราฟิน จำนวน 15 กิโลกรัมต่อเดือน ราคา กิโลกรัมละ 100.00 บาท คิดเป็นเงิน (15×100.00) เท่ากับ 1,500.00 บาทต่อเดือน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ($750.00 + 1,500.00$) เท่ากับ 2,250.00 บาทต่อเดือน เมื่อคำนวณค่าน้ำเทียนเป็นระยะเวลา 1 ปี ($2,250.00 \times 12$) เท่ากับ 27,000.00 บาทต่อปี

2.1.3 สี การผลิตผ้าบาติกระบายสี ควรเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับลวดลายที่ได้เขียนน้ำเทียนไว้ ซึ่งสีจะช่วยให้ผ้าบาติกระบายสีมีความสวยงาม สำหรับสีที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกระบายสีผู้ประกอบการจะเลือกซื้อ 8 สี ได้แก่ สีนํ้าเงิน สีฟ้า สีเหลืองมะนาว สีส้ม สีบานเย็น สีนํ้าตาล สีม่วง และสีดำ ส่วนสีอื่นๆ ที่ต้องการจะนำแม่สีมาผสมตามทฤษฎีสีก็จะได้สีที่หลากหลาย โดยผู้ประกอบการจะซื้อสีในปริมาณที่เท่ากันทุกเดือน แต่ปริมาณสีแต่ละสีที่ใช้จะแตกต่างกันไป รายละเอียดดังตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 ปริมาณสีที่ผู้ประกอบการเลือกซื้อ

รายการ	ปริมาณการซื้อต่อเดือน (กรัม)	ปริมาณการซื้อต่อปี (กรัม)	ราคา (บาท/กรัม)	เป็นเงิน (บาท/ปี)
สีน้ำเงิน	500	6,000	4.00	24,000.00
สีฟ้า	500	6,000	3.50	21,000.00
สีเหลืองมะนาว	500	6,000	5.25	31,500.00
สีส้ม	250	3,000	3.50	10,500.00
สีบานเย็น	500	6,000	4.00	24,000.00
สีน้ำตาล	250	3,000	3.50	10,500.00
สีม่วง	250	3,000	4.00	12,000.00
สีดำ	250	3,000	3.50	10,500.00
รวม				144,000.00

จากตารางที่ 5.6 พบว่า ผู้ประกอบการจะเลือกซื้อสีน้ำเงิน สีฟ้า สีเหลืองมะนาว และสีบานเย็น 500 กรัมต่อเดือน และจะเลือกซื้อสีส้ม สีน้ำตาล สีม่วง และสีดำ 250 กรัมต่อเดือน หากพิจารณาด้านราคาของสี สีที่มีราคาแพงที่สุดก็คือ สีเหลืองมะนาว เท่ากับ 5.25 บาทต่อกรัม และเมื่อคำนวณค่าใช้จ่ายในการซื้อสีตลอดทั้งปีจะเท่ากับ 144,000.00 บาทต่อปี

2.1.4 พู่กัน ขนาดที่ใช้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่ต้องการระบายสี ดังนั้นผู้ประกอบการจึงเลือกพู่กันแบบคละเบอร์ ได้แก่ เบอร์ 6 เบอร์ 8 เบอร์ 9 เบอร์ 10 เบอร์ 13 และเบอร์ 14 จำนวน 6 ค้ำ ราคา 180.00 บาท และผู้ประกอบการจะเปลี่ยนพู่กันใหม่ทั้ง 6 ค้ำ ทุกๆ 6 เดือน ดังนั้น ภายในระยะเวลา 1 ปี ค่าใช้จ่ายในการซื้อพู่กัน (180.00×2) เท่ากับ 360.00 บาทต่อปี

2.1.5 น้ำยาโซเดียมซิลิเกต ใช้หลังจากระบายสีเรียบร้อยแล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้สีตก โดยปริมาณน้ำยาโซเดียมซิลิเกตที่ใช้ต่อเดือน เท่ากับ 10 ถึง ดังนั้น ภายในระยะเวลา 1 ปี ผู้ประกอบการต้องใช้น้ำยาโซเดียมซิลิเกตทั้งสิ้น 120 ถึง ราคาถึงละ 700.00 บาท คิดเป็นเงินทั้งสิ้น (120×700.00) เท่ากับ 84,000.00 บาทต่อปี

2.1.6 อุปกรณ์ทั่วไป สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.7

ตารางที่ 5.7 รายละเอียดของอุปกรณ์ทั่วไป (ซึ่งเป็นต้นทุนแปรผันที่ใช้ในกระบวนการผลิต)

รายการ	จำนวน (หน่วย)	ราคา (บาท/หน่วย)	คิดเป็นเงิน (บาท)
ดินสอ 2B	1	8.00	8.00
ดินสอสี (กล่อง)	1	60.00	60.00
ถุงมือยาง (กล่อง)	8	50.00	400.00
ผงซักฟอก	4	50.00	200.00
กระดาษทิชชู	6	30.00	180.00
หนังสือวางใหญ่ (ถุง)	2	62.00	124.00
ลวดเย็บกระดาษเบอร์ 10 (กล่อง)	8	84.00	672.00
แก้วน้ำพลาสติก (โหล)	5	25.00	125.00
ฟองน้ำ	12	8.00	96.00
รวม			1,865.00

จากตารางที่ 5.7 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์ทั่วไป เท่ากับ 1,865.00 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายไปในแต่ละเดือน และเป็นจำนวนเงินที่เท่ากันทุกเดือน ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์ทั่วไปตลอดทั้งปี ($1,865.00 \times 12$) เท่ากับ 22,380.00 บาทต่อปี

2.1.7 ค่าจ้าง จำนวนจากต้นทุนค่าเสียโอกาสของแรงงาน เนื่องจากผู้ประกอบการทำการผลิตผ้าบาติกระบายสีภายในครอบครัว ประกอบด้วยสมาชิกภายในครอบครัว จำนวน 2 คน ช่วยกันดำเนินการผลิตผ้าบาติกระบายสีโดยไม่ได้จ่ายค่าจ้าง เมื่อมีรายรับหลังจากหักต้นทุนทั้งหมดในแต่ละเดือนก็จะนำส่วนที่เหลือมาใช้จ่ายภายในครอบครัว ถ้าทั้ง 2 คน ไม่ทำการผลิตผ้าบาติกระบายสีก็จะสมัครเข้าทำงานราชการ (สมมติว่าทั้ง 2 คน สามารถเข้าทำงานราชการได้) จึงคำนวณค่าจ้างจากเงินเดือนข้าราชการระดับ 3 นั่นคือ 7,940.00 บาท นอกจากนี้ยังได้รับค่าครองชีพเพิ่มเติมอีก 1,500.00 บาท รวมทั้งสิ้น 9,440.00 บาทต่อเดือน และ 113,280.00 บาทต่อปี ดังนั้น ค่าจ้างตลอดทั้งปีของทั้ง 2 คน ($113,280.00 \times 2$) เท่ากับ 226,560.00 บาทต่อปี

2.1.8 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ค่าน้ำและค่าไฟฟ้าที่ร้าน 600.00 บาทต่อเดือน
- 2) ค่าน้ำและค่าไฟฟ้าที่บ้าน 800.00 บาทต่อเดือน
- 3) ค่าแก๊ส 350.00 บาทต่อเดือน

คิดเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งสิ้น (600.00 + 800.00 + 350.00) เท่ากับ 1,750.00 บาทต่อเดือน และเมื่อพิจารณาตลอดทั้งปี พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งสิ้น (1,750.00 × 12) เท่ากับ 21,000.00 บาทต่อปี

2.2 ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการตัดเย็บ

เมื่อเข้าสู่กระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสีครบทุกขั้นตอน ก็จะได้ผ้าบาติกระบายสีออกมาเป็นผืน ผู้ประกอบการจะนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ ด้วยการจ้างร้านตัดเย็บ ซึ่งมีค่าตัดเย็บดังตารางที่ 5.8

ตารางที่ 5.8 ค่าตัดเย็บ แยกตามประเภทการตัดเย็บ

รายการ	จำนวน (ชิ้น)	ราคา (บาท/ชิ้น)	คิดเป็นเงิน (บาท)
เสื้อ	2,243	100.00	224,300.00
ผ้าปูโต๊ะ	158	20.00	3,160.00
ผ้าเช็ดหน้า	1,368	5.00	6,840.00
อื่นๆ	1,291	10.00	12,910.00
รวม			247,210.00

ที่มา: ภาคผนวก ก

จากตารางที่ 5.8 พบว่า ในการจ้างตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ ร้านตัดเย็บจะคิดค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการตัดเย็บแตกต่างกันไปตามประเภทการตัดเย็บ นั่นคือ เสื้อ 100.00 บาทต่อชิ้น ผ้าปูโต๊ะ 20.00 บาทต่อชิ้น ผ้าเช็ดหน้า 5.00 บาทต่อชิ้น และผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ 10.00 บาทต่อชิ้น ซึ่งผู้ประกอบการต้องจ่ายค่าตัดเย็บทั้งสิ้น (224,300.00 + 3,160.00 + 6,840.00 + 12,910.00) เท่ากับ 247,210.00 บาท

2.3 ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการจัดจำหน่าย

2.3.1 **ถุงแก้ว** เพื่อเพิ่มความน่าสนใจของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี ผู้ประกอบการเลือกที่จะบรรจุผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีแต่ละชิ้นลงในถุงแก้ว เนื่องจากลูกค้าจะได้มองเห็นลวดลายของผ้าได้อย่างชัดเจน ซึ่งในแต่ละเดือนผู้ประกอบการจะใช้ถุงแก้วจำนวน 3 ห่อ ในราคาห่อละ 80.00 บาท รวมเป็นเงิน (3×80.00) เท่ากับ 240.00 บาท ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการซื้อถุงแก้วตลอดทั้งปี (240.00×12) เท่ากับ 2,880.00 บาท

2.3.2 **ถุงพลาสติก** เมื่อลูกค้าตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี ผู้ประกอบการจะใส่ถุงพลาสติกให้กับลูกค้า เพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีให้กับลูกค้า โดยผู้ประกอบการจะใช้ถุงพลาสติกประมาณเดือนละ 7 ห่อ ราคาห่อละ 30.00 บาท เป็นเงิน (7×30.00) เท่ากับ 210.00 บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายในแต่ละเดือนและเป็นจำนวนเงินที่เท่ากันทุกเดือน ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการซื้อถุงพลาสติกตลอดทั้งปี (210.00×12) เท่ากับ 2,520.00 บาท

2.3.3 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ค่าอุปกรณ์เครื่องเขียน ได้แก่ ปากกา ปากกาเมจิก สมุดบัญชี ใบส่งของ และใบเสร็จรับเงิน รวมทั้งสิ้น 180.00 บาทต่อเดือน

2) ค่าน้ำมัน 500.00 บาทต่อเดือน

3) ค่าใช้บริการโทรศัพท์มือถือ 300.00 บาทต่อเดือน

คิดเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งสิ้น ($180.00 + 500.00 + 300.00$) เท่ากับ 980.00 บาทต่อเดือน และเมื่อพิจารณาตลอดทั้งปีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งสิ้น (980.00×12) เท่ากับ 11,760.00 บาท

จากรายละเอียดต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสี พบว่า ต้นทุนคงที่ เท่ากับ 135,750.00 บาท และต้นทุนแปรผัน เท่ากับ 1,130,320.00 บาท (รายละเอียดตามภาคผนวก ง) ซึ่งสามารถคำนวณหาต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสีได้ดังต่อไปนี้

$$TC = TFC + TVC$$

$$TC = 135,750.00 + 1,130,320.00$$

$$TC = 1,266,070.00$$

ดังนั้น ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสี เท่ากับ 1,266,070.00 บาท ซึ่งเป็นต้นทุนที่ใช้ในกระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสี เท่ากับ 948,890.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.95 ของต้นทุนทั้งหมด เป็นต้นทุนที่ใช้ในการตัดเย็บ เท่ากับ 247,210.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.52 ของต้นทุน

ทั้งหมด และเป็นต้นทุนที่ใช้ในการจัดจำหน่าย เท่ากับ 69,970.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.53 ของต้นทุนทั้งหมด

ซึ่งต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสีนั้น จำเป็นต้องพิจารณาค่าเสื่อมราคาของปัจจัยการผลิตที่ใช้ในกระบวนการผลิตและการจัดจำหน่ายด้วย ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.9

ตารางที่ 5.9 ค่าเสื่อมราคาของปัจจัยการผลิตแต่ละประเภท

รายการ	ราคา (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคา (บาทต่อเดือน)
ปัจจัยการผลิตที่ใช้ในกระบวนการผลิต			
กรอบไม้และขาเหล็ก	4,160.00	10	34.67
กระตะไฟฟ้า	680.00	1	56.67
ปากกาเขียนเทียน	900.00	10	7.50
ไส้แทงปากกาเขียนเทียน	300.00	1	25.00
อุปกรณ์สำหรับดัมผ้า	2,550.00	10	21.25
อุปกรณ์ทั่วไป	2,350.00	10	19.58
ปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการจัดจำหน่าย			
ยานพาหนะ	48,000.00	10	400.00
โทรศัพท์มือถือ	3,000.00	10	25.00
อุปกรณ์ทั่วไป	1,810.00	10	15.08

จากตารางที่ 5.9 พบว่า ค่าเสื่อมราคาของปัจจัยการผลิตที่ใช้ในกระบวนการผลิต ได้แก่ กรอบไม้และขาเหล็ก กระตะไฟฟ้า ปากกาเขียนเทียน ไส้แทงปากกาเขียนเทียน อุปกรณ์สำหรับดัมผ้า และอุปกรณ์ทั่วไป เท่ากับ 34.67, 56.67, 7.50, 25.00, 21.25 และ 19.58 บาทต่อเดือน ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาของปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการจัดจำหน่าย ได้แก่ ยานพาหนะ โทรศัพท์มือถือ และอุปกรณ์ทั่วไป เท่ากับ 400.00, 25.00 และ 15.08 บาทต่อเดือน ตามลำดับ สามารถนำมาคำนวณหาต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสีในแต่ละเดือนได้ดังตารางที่ 5.10

ตารางที่ 5.10 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนการผลิตค่าจ้างที่กระจ่ายตามค่าเสื่อมราคา (บาท)										รวม		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	ธ.ค.
1.8 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,750.00	1,750.00	1,750.00	1,750.00	1,750.00	1,750.00	1,750.00	1,750.00	1,750.00	1,750.00	1,750.00	1,750.00	21,000.00
2. ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการตัดเย็บ	17,430.00	19,975.00	15,135.00	21,315.00	20,335.00	19,950.00	24,795.00	23,975.00	16,125.00	23,015.00	23,965.00	21,195.00	247,210.00
3. ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการจัดทำหน่วย													
3.1 จูงแก้ว	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	2,880.00
3.2 จูงพลาสติก	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	2,520.00
3.3 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	11,760.00
รวม	86,505.00	91,410.00	80,180.00	99,030.00	93,265.00	92,400.00	100,270.00	100,685.00	85,285.00	101,030.00	101,830.00	98,430.00	1,130,320.00
รวมทั้งสิ้น	93,109.75	98,014.75	86,784.75	105,634.75	99,869.75	99,004.75	106,874.75	107,289.75	91,889.75	107,634.75	108,434.75	105,034.75	1,209,577.00

จากตารางที่ 5.10 เมื่อคำนึงถึงค่าเสื่อมราคาของปัจจัยการผลิตที่ใช้ในกระบวนการผลิต และการจัดจำหน่าย พบว่า ต้นทุนคงที่ เท่ากับ 79,257.00 บาท และต้นทุนแปรผัน เท่ากับ 1,130,320.00 บาท ซึ่งสามารถคำนวณหาต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ได้ดังต่อไปนี้

$$TC = TFC + TVC$$

$$TC = 79,257.00 + 1,130,320.00$$

$$TC = 1,209,577.00$$

ดังนั้น ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี เท่ากับ 1,209,577.00 บาท โดยเป็นต้นทุนที่ใช้ในกระบวนการผลิต เท่ากับ 939,926.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 77.71 ของต้นทุนทั้งหมด เป็นต้นทุนที่ใช้ในการตัดเย็บ เท่ากับ 247,210.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.44 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนที่ใช้ในการจัดจำหน่าย เท่ากับ 22,441.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.85 ของต้นทุนทั้งหมด ซึ่งนอกจากการหาต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสีที่ใช้ในกระบวนการผลิต การตัดเย็บ และการจัดจำหน่ายข้างต้นแล้ว สามารถหาต้นทุนการผลิตต่อชิ้นของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสีแต่ละรูปแบบได้ ดังตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11 ต้นทุนการผลิตต่อชิ้น แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี

รายการ	ต้นทุนคงที่ต่อชิ้น (บาท)	ต้นทุนแปรผันต่อชิ้น (บาท)	ต้นทุนการผลิตต่อชิ้น (บาท)
ผ้าคอตกตอน			
1.เสื้อเชิ้ต	15.66	281.21	296.88
2.เสื้อเชิ้ตคอปกนก	15.66	281.21	296.88
3.เสื้อเชิ้ต โปโลบาติก	15.66	281.21	296.88
4.เสื้อ โปโลคอกระดุม 2 เม็ด	15.66	281.21	296.88
5.เสื้อเชิ้ตเด็ก	15.66	236.76	252.42
6.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	15.66	210.67	226.33
ผ้าปีเก้			
1.เสื้อเชิ้ต	15.66	281.21	296.88
2.เสื้อเชิ้ตคอปกนก	15.66	281.21	296.88
3.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	15.66	210.67	226.33

ตารางที่ 5.11 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนคงที่ต่อชิ้น (บาท)	ต้นทุนแปรผันต่อชิ้น (บาท)	ต้นทุนการผลิตต่อชิ้น (บาท)
ผ้าเรยอง			
1.เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว	15.66	261.21	276.88
2.ผ้าพันชายหาด	15.66	171.21	186.88
3.ผ้าไอซอเนกประสงค์	15.66	171.21	186.88
4.ผ้าพันคอ	15.66	111.76	127.42
5.ผ้าปูโต๊ะ	15.66	161.21	176.88
ผ้าป่านมัดดิน			
1.ผ้าเช็ดหน้า S	15.66	40.21	55.87
2.ผ้าเช็ดหน้า M	15.66	47.57	63.24
3.ผ้าเช็ดหน้า L	15.66	52.57	68.24
4.ผ้าโพกศีรษะ	15.66	161.76	177.42
5.ผ้าตากแต่ง S	15.66	128.67	144.33
6.ผ้าตากแต่ง M	15.66	166.12	181.79
7.ผ้าตากแต่ง L	15.66	175.12	190.79

ที่มา: ภาคผนวก จ

จากตารางที่ 5.11 พบว่า ต้นทุนคงที่ต่อชิ้นของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีทั้ง 21 รูปแบบ เท่ากับ 15.66 บาท ส่วนต้นทุนแปรผันต่อชิ้นของแต่ละรูปแบบจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับชนิดของผ้าที่ใช้ ขนาด และลวดลายของผลิตภัณฑ์นั้นๆ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่อชิ้นแตกต่างกันด้วย นั่นคือ เสื้อเชิ้ต (ผ้าคอตัดตอน) เสื้อเชิ้ตคอปกนก (ผ้าคอตัดตอน) เสื้อเชิ้ต โปโลบาติก เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด เสื้อเชิ้ต (ผ้าปีเก้) และเสื้อเชิ้ตคอปกนก (ผ้าปีเก้) มีต้นทุนการผลิตต่อชิ้นสูงที่สุด เท่ากับ 296.88 บาท ส่วนผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนการผลิตต่อชิ้นต่ำที่สุด คือ ผ้าเช็ดหน้า S เท่ากับ 55.87 บาท

ตอนที่ 2 รายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

จากผ้า 4 ชนิด ที่ผู้ประกอบการเลือกนำมาเข้าสู่กระบวนการผลิต กลายเป็นผ้าบาติกกระบายสีที่มีความโดดเด่นด้วยลวดลายและสีสันทที่สวยงาม แล้วนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่หลากหลาย ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ซึ่งเป็นรายรับที่เกิดจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี จำนวน 21 รูปแบบ สามารถแสดงรายละเอียดราคาของผลิตภัณฑ์แต่ละรูปแบบและปริมาณที่จำหน่ายได้ในแต่ละเดือน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน ธันวาคม 2552 ได้ดังต่อไปนี้

1. ราคาของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี โดยแยกตามชนิดของผ้าที่นำมาผลิตเป็นผ้าบาติกกระบายสี

1.1 ผ้าคอตตอน

- เสื้อเชิ้ต	ราคา	550.00 บาท
- เสื้อเชิ้ตคอปกนก	ราคา	550.00 บาท
- เสื้อเชิ้ต โปโลบาติก	ราคา	480.00 บาท
- เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด	ราคา	480.00 บาท
- เสื้อเชิ้ตเด็ก	ราคา	350.00 บาท
- ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	ราคา	400.00 บาท

1.2 ผ้าปีเก้

- เสื้อเชิ้ต	ราคา	550.00 บาท
- เสื้อเชิ้ตคอปกนก	ราคา	550.00 บาท
- ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	ราคา	400.00 บาท

1.3 ผ้าเรยอง

- เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว	ราคา	450.00 บาท
- ผ้าพันชายหาด	ราคา	350.00 บาท
- ผ้าใช้เอนกประสงค์	ราคา	380.00 บาท
- ผ้าพันคอ	ราคา	350.00 บาท
- ผ้าปูโต๊ะ	ราคา	350.00 บาท

1.4 ผ้าปานมัดลิน

- ผ้าเช็ดหน้า S	ราคา	40.00 บาท
- ผ้าเช็ดหน้า M	ราคา	50.00 บาท

- ผ้าเช็ดหน้า L	ราคา	60.00 บาท
- ผ้าโพกศีรษะ	ราคา	200.00 บาท
- ผ้ายกต่าง S	ราคา	250.00 บาท
- ผ้ายกต่าง M	ราคา	380.00 บาท
- ผ้ายกต่าง L	ราคา	450.00 บาท

2. ปริมาณของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี ที่ผู้ประกอบการจำหน่ายได้ในแต่ละเดือน รายละเอียดดังตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12 ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีที่จำหน่ายได้ในแต่ละเดือน แยกตามชนิดของผ้าที่ใช้ในการผลิต

เดือน	ปริมาณของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี (ชิ้น)				รวม (ชิ้น)
	ผ้าคอตตอน	ผ้าปีกไก่	ผ้ารยอง	ผ้าป่านมัดย้อม	
มกราคม	119	75	39	114	347
กุมภาพันธ์	125	90	44	129	388
มีนาคม	96	45	46	137	324
เมษายน	113	125	76	148	462
พฤษภาคม	107	114	63	114	398
มิถุนายน	146	58	72	152	428
กรกฎาคม	136	115	51	104	406
สิงหาคม	132	126	53	156	467
กันยายน	91	84	56	192	423
ตุลาคม	136	103	59	182	480
พฤศจิกายน	132	122	74	149	477
ธันวาคม	117	111	67	165	460
รวม	1,450	1,168	700	1,742	5,060

จากตารางที่ 5.12 พบว่า ปริมาณของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีที่ผู้ประกอบการจำหน่ายได้ตลอดทั้งปี เท่ากับ 5,060 ชิ้น ซึ่งผลิตภัณฑ์จากผ้าแต่ละชนิดสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.13

ตารางที่ 5.13 ผลผลิตกัมขจากผ้าแต่ละชนิดที่จำหน่ายได้ในแต่ละเดือน แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์

รายการ	ปริมาณของผลิตภัณฑ์จากผ้ากิจกรรมายสี่ (ชิ้น)										รวม				
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	ธ.ค.		
ผ้าคอคอน															
1.เสื้อเชิ้ต	52	50	35	40	50	65	50	52	37	61	53	40	585		
2.เสื้อเชิ้ตคอปกนก	15	21	15	30	13	20	31	40	18	24	26	26	279		
3.เสื้อเชิ้ตโปโลบาติก	10	9	2	7	11	16	19	8	3	5	7	12	109		
4.เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด	12	11	17	5	3	9	10	2	6	15	16	9	115		
5.เสื้อเชิ้ตเด็ก	10	15	17	6	9	18	11	9	8	11	6	7	127		
6.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	20	19	10	25	21	18	15	21	19	20	24	23	235		
รวม	119	125	96	113	107	146	136	132	91	136	132	117	1,450		
ผ้าปิ้ง															
1.เสื้อเชิ้ต	40	50	20	70	80	20	69	65	47	59	72	62	654		
2.เสื้อเชิ้ตคอปกนก	15	21	15	30	13	20	31	40	18	24	26	26	279		
3.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	20	19	10	25	21	18	15	21	19	20	24	23	235		
รวม	75	90	45	125	114	58	115	126	84	103	122	111	1,168		

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

รายการ	ปริมาณของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายี่ (ชิ้น)											รวม (ชิ้น)	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
ผ้าเยอง													
1.เสื้อโป้คอกลมแขนยาว	5	7	17	3	6	11	13	5	2	8	12	6	95
2.ผ้าพันชายหาด	13	10	12	40	12	5	7	9	15	6	9	6	144
3.ผ้าใช้เนกประสงค์	5	10	12	17	8	17	12	7	3	9	14	13	127
4.ผ้าพันคอ	6	8	2	10	20	20	8	26	18	16	20	22	176
5.ผ้าปูโต๊ะ	10	9	3	6	17	19	11	6	18	20	19	20	158
รวม	39	44	46	76	63	72	51	53	56	59	74	67	700
ผ้าปานมัดดิน													
1.ผ้าเช็ดหน้า S	48	36	36	24	24	36	36	48	48	48	36	36	456
2.ผ้าเช็ดหน้า M	18	45	45	45	27	36	27	45	63	45	45	27	468
3.ผ้าเช็ดหน้า L	24	30	30	42	42	54	24	36	48	30	42	42	444
4.ผ้าโพกศีรษะ	5	7	11	16	4	8	6	11	9	40	8	40	165
5.ผ้าตากแห้ง S	10	5	5	10	5	5	5	5	10	5	5	10	80

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

รายการ	ปริมาณของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี (ชิ้น)											รวม (ชิ้น)		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.	
6.ผ้าตกแต่ง M	5	5	5	5	10	10	5	5	5	5	5	5	5	70
7.ผ้าตกแต่ง L	4	1	5	6	2	3	1	6	9	9	8	5	5	59
รวม	114	129	137	148	114	152	104	156	192	182	149	165	165	1,742
รวมทั้งสิ้น	347	388	324	462	398	428	406	467	423	480	477	460	460	5,060

3. รายรับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี เกิดจากการนำราคาและปริมาณของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสีแต่ละรูปแบบมาคูณกัน (รายละเอียดตามภาคผนวก ฉ) โดยมีผลลัพธ์ดังนี้

3.1 รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าคอตตอน

- เสื้อเชิ้ต	เท่ากับ	321,750.00 บาท
- เสื้อเชิ้ตคอปกนก	เท่ากับ	153,450.00 บาท
- เสื้อเชิ้ตโปโลบาติก	เท่ากับ	52,320.00 บาท
- เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด	เท่ากับ	55,200.00 บาท
- เสื้อเชิ้ตเด็ก	เท่ากับ	44,450.00 บาท
- ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	เท่ากับ	94,000.00 บาท
รวม		721,170.00 บาท

3.2 รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าปีเก้

- เสื้อเชิ้ต	เท่ากับ	359,700.00 บาท
- เสื้อเชิ้ตคอปกนก	เท่ากับ	153,450.00 บาท
- ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	เท่ากับ	94,000.00 บาท
รวม		607,150.00 บาท

3.3 รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าเรยอง

- เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว	เท่ากับ	42,750.00 บาท
- ผ้าพันชายหาด	เท่ากับ	50,400.00 บาท
- ผ้าใช้เอนกประสงค์	เท่ากับ	48,260.00 บาท
- ผ้าพันคอ	เท่ากับ	61,600.00 บาท
- ผ้าปูโต๊ะ	เท่ากับ	55,300.00 บาท
รวม		258,310.00 บาท

3.4 รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าปานมัดดิน

- ผ้าเช็ดหน้า S	เท่ากับ	18,240.00 บาท
- ผ้าเช็ดหน้า M	เท่ากับ	23,400.00 บาท
- ผ้าเช็ดหน้า L	เท่ากับ	26,640.00 บาท
- ผ้าโพกศีรษะ	เท่ากับ	33,000.00 บาท
- ผ้าคกแต่ง S	เท่ากับ	30,400.00 บาท
- ผ้าคกแต่ง M	เท่ากับ	31,500.00 บาท

- ผ้ายืดแต่ง L	เท่ากับ 14,750.00 บาท
รวม	177,930.00 บาท
รวมทั้งสิ้น	1,764,560.00 บาท

ดังนั้น รายรับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี เท่ากับ 1,764,560.00 บาท ประกอบด้วย รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าคอตกตอน เท่ากับ 721,170.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.87 ของรายรับทั้งหมด รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าปีเก้ เท่ากับ 607,150.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.41 ของรายรับทั้งหมด รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าเรยอง เท่ากับ 258,310.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.64 ของรายรับทั้งหมด และรายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าปานมัดสลิน เท่ากับ 177,930.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.08 ของรายรับทั้งหมด

ตอนที่ 3 ผลกำไร/ขาดทุนจากการประกอบการผลิตผ้าบาติกระบายสี

ด้วยต้นทุนการผลิตต่อชิ้นที่แตกต่างกันไปตามรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี นำไปสู่การกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีแต่ละรูปแบบที่แตกต่างกันไป เช่นเดียวกัน ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายรับจากการผลิตต่อชิ้นดังตารางที่ 5.14

ตารางที่ 5.14 รายรับจากการผลิตต่อชิ้น แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี

รายการ	ต้นทุนการผลิตต่อชิ้น (บาท)	รายรับจากการผลิตต่อชิ้น (บาท)
ผ้าคอตกตอน		
1.เสื้อเชิ้ต	296.88	550.00
2.เสื้อเชิ้ตคอปกนก	296.88	550.00
3.เสื้อเชิ้ตโปโลบาติก	296.88	480.00
4.เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด	296.88	480.00
5.เสื้อเชิ้ตเด็ก	252.42	350.00
6.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	226.33	400.00
ผ้าปีเก้		
1.เสื้อเชิ้ต	296.88	550.00
2.เสื้อเชิ้ตคอปกนก	296.88	550.00

ตารางที่ 5.14 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนการผลิตต่อชิ้น (บาท)	รายรับจากการผลิตต่อชิ้น (บาท)
3.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	226.33	400.00
ผ้าเย็บ		
1.เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว	276.88	450.00
2.ผ้าพันชายหาด	186.88	350.00
3.ผ้าใช้เนกประสงค์	186.88	380.00
4.ผ้าพันคอ	127.42	350.00
5.ผ้าปูโต๊ะ	176.88	350.00
ผ้าปานมัดดิน		
1.ผ้าเช็ดหน้า S	55.87	40.00
2.ผ้าเช็ดหน้า M	63.24	50.00
3.ผ้าเช็ดหน้า L	68.24	60.00
4.ผ้าโพกศีรษะ	177.42	200.00
5.ผ้าตกแต่ง S	144.33	250.00
6.ผ้าตกแต่ง M	181.79	380.00
7.ผ้าตกแต่ง L	190.79	450.00

จากตารางที่ 5.14 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบรายรับจากการผลิตต่อชิ้นและต้นทุนการผลิตต่อชิ้น ผู้ประกอบการมีรายรับจากการผลิตต่อชิ้นสูงกว่าต้นทุนการผลิตต่อชิ้น ยกเว้นผลิตภัณฑ์ 3 ชนิด ได้แก่ ผ้าเช็ดหน้า S ผ้าเช็ดหน้า M และผ้าเช็ดหน้า L ซึ่งมีรายรับจากการผลิตต่อชิ้นต่ำกว่าต้นทุนการผลิตต่อชิ้น แต่เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตผ้าบาติกระบายสีในภาพรวมตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือน ธันวาคม 2552 สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

$$\text{กำไร} = \text{TR} - \text{TC}$$

$$\text{กำไร} = 1,764,560.00 - 1,209,577.00$$

$$\text{กำไร} = 554,983.00 \text{ บาท}$$

ดังนั้น ผู้ประกอบการได้รับกำไรจากการประกอบการผลิตผ้าบาติกระบายสี เท่ากับ 554,983.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.88

ตอนที่ 4 จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกระบายสี

การผลิตผ้าบาติกระบายสีของผู้ประกอบการรายย่อยเป็นการผลิตภายในครอบครัว โดยใช้แรงงาน จำนวน 2 คน ซึ่งมีสภาพแวดล้อมของการประกอบการ และปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมของการประกอบ (SWOT Analysis)

การประกอบการผลิตผ้าบาติกระบายสีเริ่มจากการหาทำเลที่ตั้งร้าน จากนั้นผู้ประกอบการได้จัดตกแต่งร้าน จัดหาปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกระบายสี รวมเป็นเงินลงทุนทั้งสิ้น (เดือนมกราคม) เท่ากับ 156,255.00 บาท (รายละเอียดตามภาคผนวก ง) มาทำการผลิตตามกระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสี และนำผ้าบาติกระบายสีที่ได้ไปตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย จำนวน 21 รูปแบบ ได้แก่ เสื้อเชิ้ต (ผ้าคอตตอน) เสื้อเชิ้ตคอปกนก (ผ้าคอตตอน) เสื้อเชิ้ตโปโลบาติก เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด เสื้อเชิ้ตเด็ก ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้าคอตตอน) เสื้อเชิ้ต (ผ้าปีเก้) เสื้อเชิ้ตคอปกนก (ผ้าปีเก้) ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้าปีเก้) เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว ผ้าพันชายหาด ผ้าใช้เอนกประสงค์ ผ้าพันคอ ผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดหน้า S ผ้าเช็ดหน้า M ผ้าเช็ดหน้า L ผ้าโพกศีรษะ ผ้าตกแต่ง S ผ้าตกแต่ง M และผ้าตกแต่ง L ในปริมาณการผลิตผ้าบาติกระบายสี (เดือนมกราคม) เท่ากับ 347 ชิ้น (จากตารางที่ 5.13) มีรายรับจากการผลิตผ้าบาติกระบายสี (เดือนมกราคม) เท่ากับ 123,770.00 บาท (รายละเอียดตามภาคผนวก ฉ) โดยผู้ประกอบการจะนำรายรับที่ได้ไปลงทุนต่อในเดือนถัดไป (นั่นคือ เดือนกุมภาพันธ์ เท่ากับ 97,410.00 บาท) และจะเป็นเช่นนี้ไปเรื่อยๆ

เมื่อรวมต้นทุน ปริมาณ และรายรับจากการผลิตผ้าบาติกระบายสีตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน ธันวาคม 2552 เท่ากับ 1,266,070.00 บาท 5,060 ชิ้น และ 1,764,560.00 บาท ตามลำดับ ซึ่งผู้ประกอบการรายย่อยดำเนินการผลิตผ้าบาติกระบายสีภายใต้สภาพแวดล้อมของการประกอบการดังต่อไปนี้

1.1 จุดแข็ง (Strengths) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนประสมการตลาด ด้านการเงิน ด้านการผลิต และด้านการบริหารและการจัดการองค์กร

1.1.1 ด้านส่วนประสมการตลาด

1) ราคา (Price) ผู้ประกอบการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีด้วยตนเอง ซึ่งแตกต่างกันไปตามรูปแบบผลิตภัณฑ์ โดยการบวกเพิ่มจากต้นทุนการผลิตต่อชิ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 30 - 70 และพิจารณาจากราคาของผู้ประกอบการรายอื่นๆ ในตลาด

2) *การจัดจำหน่าย (Place)* โดยเน้นทำเลที่เป็นย่านการค้าของจังหวัด นครศรีธรรมราช เพื่อให้ผู้คนที่สัญจรไปมามองเห็นร้านได้ชัดเจน มีความสะดวกในการจจรด สำหรับทำเลที่ผู้ประกอบการตัดสินใจเลือกตั้งอยู่ภายในอาคารราชพฤกษ์ไนท์บราซาร์ เป็นอาคาร ชั้นเดียว ไม่มีผนังกัน เปิดโล่งทั้ง 4 ด้าน ตั้งอยู่ตรงข้ามห้างสรรพสินค้าโรบินสันโอเชียน ซึ่ง เจ้าของอาคารได้จัดสรรพื้นที่ให้เช่าในราคาเดือนละ 3,000.00 บาท เพื่อการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จากผ้าบาติกระบายสีให้กับลูกค้าที่มาเลือกซื้อกันถึงร้าน และเพื่อให้ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี เป็นที่รู้จักแพร่หลายผู้ประกอบการได้จัดสาธิตการผลิตผ้าบาติกระบายสีและการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีนอกสถานที่ตามที่หน่วยงานภาครัฐจัดขึ้น เช่น นิทรรศการงาน หัตถกรรมเมืองนครศรีธรรมราช งานบุญสารทเดือนสิบนครศรีธรรมราช เป็นต้น ส่งผลให้มีลูกค้า เพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และร้านจำหน่ายสินค้าตามสถานที่ ท้องถิ่นต่างๆ

3) *ผลิตภัณฑ์ (Product)* ด้วยเอกลักษณ์ในท้องถิ่นถูกสร้างสรรค์ลงบนผืน ผ้ากลายเป็นผ้าบาติกระบายสีที่มีลวดลายและสีสันสวยงาม และถึงแม้ว่าการจัดสาธิตการผลิตผ้าบาติกระบายสีและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีนอกสถานที่ที่จะได้ผล แต่ผู้ประกอบการก็ยังมุ่งมั่นพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีลวดลายใหม่ๆ อยู่เสมอ และเอาใจลูกค้าด้วยการ ผลิตลวดลายและสีสันตามที่ลูกค้าต้องการ ซึ่งผ้าบาติกระบายสีที่ได้จากกระบวนการผลิตสามารถ นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายรูปแบบ และในปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี ให้ลูกค้าได้เลือกซื้อ จำนวน 21 รูปแบบ

4) *การส่งเสริมการตลาด (Promotion)* ปัจจุบันมีส่วนลดร้อยละ 10 – 15 ให้กับลูกค้าประจำของร้าน และลูกค้าที่ซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีตั้งแต่ 2,000.00 บาทขึ้นไป แดมฟรี “ผ้าโพกศีรษะ” จำนวน 1 ผืน นอกจากนี้ผู้ประกอบการเอาใจลูกค้าด้วยบริการมัดตัว ให้กับลูกค้านอกสถานที่ สำหรับผลิตภัณฑ์ประเภทเสื้อ

1.1.2 *ด้านการเงิน* สำหรับเงินทุนที่ใช้ในการลงทุนเริ่มแรกในเดือน มกราคม เท่ากับ 156,255.00 บาท เป็นเงินทุนของผู้ประกอบการเองทั้งหมด ทำให้การประกอบการ ผลิตผ้าบาติกระบายสีไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการหนี้สิน

1.1.3 *ด้านการผลิต* ในการผลิตผ้าบาติกระบายสีเน้นการใช้แรงงานคนทุก ขั้นตอน เนื่องจากกระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสีไม่ซับซ้อนมากนัก ต้องอาศัยฝีมือเป็นอย่างมาก และต้องขอการทำงานศิลปะด้วย สำหรับผู้ประกอบการมีความรู้ด้านผ้าบาติกระบายสีเป็น อย่างดีและดำเนินการผลิตผ้าบาติกระบายสีมาเป็นเวลานาน

1.1.4 ด้านการบริหารและการจัดการองค์การ เนื่องจากเป็นผู้ประกอบการรายย่อยและเป็นการผลิตภายในครอบครัวทำให้มีความยืดหยุ่นในการบริหารงานอย่างมาก

1.2 จุดอ่อน (Weakness) การผลิตผ้าบาติกกระบายสี กรมผู้ประกอบการรายย่อยเป็นการประกอบการในลักษณะ Labor Intensive ทำให้การเพิ่มกำลังแรงงานและกำลังการผลิตเป็นไปได้ยาก นั่นคือ ด้วยขนาดการผลิตที่เป็นการผลิตภายในครอบครัว ประกอบด้วย แรงงานจำนวน 2 คน ทำให้ผู้ประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสีไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า โดยก่อนช่วงเทศกาลปีใหม่ผู้ประกอบการต้องปฏิเสธรายการสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก เช่น ชุมชนเสาชิงช้าจำนวน 40 หลา อบต.ท่าศาลา จำนวน 400 หลา โรงเรียนบ้านหัวรีน จำนวน 24 หลา โรงเรียนวัดเขาพังไกร จำนวน 60 หลา เป็นต้น เนื่องจากระยะเวลาที่ลูกค้าต้องการผู้ประกอบการมีรายการสั่งซื้อจากลูกค้ารายอื่นอยู่แล้ว และผู้ประกอบการต้องผลิตเพื่อวางจำหน่ายหน้าร้านในแต่ละวันด้วย จึงผลิตไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า นอกจากนี้ผู้ประกอบการไม่มีการจัดทำระบบบัญชีและมีกระบวนการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่ดีพอ ทำให้การกำหนดราคาขายผิดพลาด

1.3 โอกาส (Opportunities) สำหรับเครื่องนุ่งห่มเป็นปัจจัย 4 ที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน ดังนั้น การขยายตัวของสินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่มจึงค่อนข้างสูงขึ้นตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น และในปัจจุบันรัฐบาลได้ส่งเสริมให้ประชาชนสวมใส่ผ้าไทยทุกวันศุกร์ ซึ่งผ้าบาติกกระบายสีก็ถือได้ว่าเป็นผ้าไทยอีกชนิดหนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากประชาชนในการหยิบมาสวมใส่เป็นผ้าไทย นอกจากนี้รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสีด้วยการรวมกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยภายใต้แบรนด์ “คลังเคอร์ผ้าเมืองคอน” เพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

1.4 ข้อจำกัด (Threats) มีผู้ประกอบการจำนวนมากในตลาด เนื่องจากเป็นการลงทุนที่ไม่สูงนัก และอาจมีผู้ประกอบการเกิดขึ้นในภายหลังได้ ดังนั้น จึงต้องคิดและสร้างให้แตกต่างอยู่เสมอ

2. ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสีที่ผู้ประกอบการกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ คือ การผลิตไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า ซึ่งพิจารณาได้จากปฏิเสธรายการสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสีเน้นการใช้แรงงานคนทุกขั้นตอน และในบางขั้นตอนต้องอาศัยฝีมือเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ผู้ที่ทำการผลิตต้องขอการทำงานศิลปะด้วย แต่ผู้ประกอบการรายย่อยเป็นการผลิตภายในครอบครัวประกอบด้วย แรงงาน จำนวน 2 คน ผู้ประกอบการจึงทำการผลิตผ้าบาติกกระบายสีได้เพียง 300 – 500 ชิ้นต่อเดือน

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี กรณีผู้ประกอบการรายย่อย เป็น การศึกษากระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน ธันวาคม 2552

1. สรุปการวิจัย

สามารถสรุปการศึกษาต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี กรณี ผู้ประกอบการรายย่อย ได้ดังนี้

1.1 กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี ประกอบด้วย ปัจจัยการผลิตผ้าบาติกกระบายสี กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี และผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1.1 ปัจจัยการผลิตผ้าบาติกกระบายสี สำหรับปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการผลิตผ้า บาติกกระบายสี ได้แก่ ผ้า กรอบไม้และขาเหล็ก น้ำเทียน ภาชนะต้มเทียน เตาต้มเทียน ปากกา เขียนเทียนหรือชานคัง (Tjanting) ไม้แทงปากกาเขียนเทียน สี พู่กัน น้ำยาโซเดียมซิลิเกต อุปกรณ์ สำหรับต้มผ้า และอุปกรณ์ทั่วไป

1.1.2 กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี เป็นการนำปัจจัยการผลิตผ้าบาติก ระเบายสีที่จัดเตรียมไว้มาเข้าสู่กระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสีทั้ง 10 ขั้นตอน นั่นคือ (1) การ เตรียมผ้า (2) การขึงผ้าบนกรอบไม้หรือขาเหล็ก (3) การเตรียมลาย (4) การเตรียมน้ำเทียน (5) การ เขียนเทียน (6) การระบายสี (7) การเคลือบน้ำยาโซเดียมซิลิเกต (8) การซักทำความสะอาด (9) การ ลอกเทียนออกจากผ้า (10) การตกแต่งผ้าบาติกกระบายสี

1.1.3 ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี ได้จากการนำผ้าคอตตอน ผ้าปีเก้ ผ้าเรยอง และผ้าป่านมัดสลิน มาทำการผลิตผ้าบาติกกระบายสีและนำผ้าบาติกกระบายสีที่ได้มาแปรรูปเป็น ผลิตภัณฑ์ต่างๆ จำนวน 21 รูปแบบ ได้แก่ เสื้อเชิ้ต (ผ้าคอตตอน) เสื้อเชิ้ตคอปีกนก (ผ้าคอตตอน) เสื้อเชิ้ตโปโลบาติก เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด เสื้อเชิ้ตเด็ก ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้าคอตตอน)

เสื้อเชิ้ต (ผ้าปีเก้) เสื้อเชิ้ตคอปกนก (ผ้าปีเก้) ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้าปีเก้) เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว
 ผ้าพันชายหาด ผ้าใช้เอนกประสงค์ ผ้าพันคอ ผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดหน้า S ผ้าเช็ดหน้า M ผ้าเช็ดหน้า L
 ผ้าโพกศีรษะ ผ้าตกแต่ง S ผ้าตกแต่ง M และผ้าตกแต่ง L

1.2 ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสี ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ และต้นทุนแปรผัน สำหรับต้นทุนคงที่ ได้แก่ ค่าเช่าร้าน ค่าเช่าบ้าน กรอบไม้และขาเหล็ก กระทะไฟฟ้า ปากกาเขียนเทียน ไม้แทงปากกาเขียนเทียน อุปกรณ์สำหรับด้อมผ้า ยานพาหนะ โทรศัพท์มือถือ และอุปกรณ์ทั่วไป คิดเป็นต้นทุนคงที่เท่ากับ 135,750.00 บาท ส่วนต้นทุนแปรผัน ได้แก่ ผ้า น้ำเทียน สี พู่กัน น้ำยาโซเดียมซิลิเกต ค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการตัดเย็บ ถูงแก้ว ถูงพลาสติก อุปกรณ์ทั่วไป และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน คิดเป็นต้นทุนแปรผันเท่ากับ 1,130,320.00 บาท รวมเป็นต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสีทั้งสิ้น 1,266,070.00 บาท ซึ่งเป็นต้นทุนที่ใช้ในกระบวนการผลิตผ้าบาติกระบายสี เท่ากับ 948,890.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.95 ของต้นทุนทั้งหมด เป็นต้นทุนที่ใช้ในการตัดเย็บ เท่ากับ 247,210.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.52 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนที่ใช้ในการจัดจำหน่าย เท่ากับ 69,970.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.53 ของต้นทุนทั้งหมด และเมื่อคำนึงถึงค่าเสื่อมราคาของปัจจัยการผลิตที่ใช้ในกระบวนการผลิตและการจัดจำหน่าย พบว่า ต้นทุนคงที่ เท่ากับ 79,257.00 บาท และต้นทุนแปรผัน เท่ากับ 1,130,320.00 บาท ดังนั้น ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสี เท่ากับ 1,209,577.00 บาท โดยเป็นต้นทุนที่ใช้ในกระบวนการผลิต เท่ากับ 939,926.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 77.71 ของต้นทุนทั้งหมด เป็นต้นทุนที่ใช้ในการตัดเย็บ เท่ากับ 247,210.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.44 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนที่ใช้ในการจัดจำหน่าย เท่ากับ 22,441.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.85 ของต้นทุนทั้งหมด

1.3 รายรับจากการผลิตผ้าบาติกระบายสี เป็นรายรับที่ผู้ประกอบการได้รับจากการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีในราคาที่แตกต่างกันไปตามรูปแบบผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอดตอน เท่ากับ 721,170.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.87 ของรายรับทั้งหมด รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าปีเก้ เท่ากับ 607,150.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.41 ของรายรับทั้งหมด รายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าเรยอง เท่ากับ 258,310.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.64 ของรายรับทั้งหมด และรายรับจากผลิตภัณฑ์ผ้าปานมัดสลิน เท่ากับ 177,930.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.08 ของรายรับทั้งหมด ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายรับจากการผลิตผ้าบาติกระบายสีทั้งสิ้น 1,764,560.00 บาท

1.4 ผลกำไร/ขาดทุนจากการประกอบการผลิตผ้าบาติกระบายสี เมื่อนำต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสีตามค่าเสื่อมราคามาคำนวณผลกำไร/ขาดทุนจากการประกอบการผลิตผ้าบาติก

ระบายสี จะได้ว่า ผู้ประกอบการได้รับกำไรจากการลงทุนผลิตผ้าบาติกระบายสี เท่ากับ 554,983.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.88

1.5 สภาพแวดล้อมของการประกอบการ (SWOT Analysis)

1.5.1 จุดแข็ง (Strengths) ผู้ประกอบการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีด้วยการบวกเพิ่มจากต้นทุนการผลิตต่อชิ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 30 - 70 และเพื่อให้ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีเป็นที่รู้จักแพร่หลายผู้ประกอบการได้จัดสรรการผลิตผ้าบาติกระบายสีและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีนอกสถานที่ตามที่หน่วยงานภาครัฐจัดขึ้น เช่น นิทรรศการงานหัตถกรรมเมืองนครศรีธรรมราช งานบุญสารทเดือนสิบนครศรีธรรมราช เป็นต้น ถึงแม้ว่าการจัดสรรการผลิตผ้าบาติกระบายสีและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีนอกสถานที่จะ ได้ผล แต่ผู้ประกอบการก็ยังมุ่งมั่นพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีลวดลายใหม่ๆ อยู่เสมอ และเอาใจลูกค้าด้วยการผลิตลวดลายและสีต้นตามที่ถูกค้าต้องการ นอกจากนี้มีส่วนลดร้อยละ 10 - 15 ให้กับลูกค้าประจำของร้าน และลูกค้าที่ซื้อผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีตั้งแต่ 2,000.00 บาทขึ้นไป แลมป์รี “ผ้าโทกศิริชะ” จำนวน 1 ผืน ซึ่งเงินทุนที่ใช้ในการลงทุนเป็นเงินทุนของผู้ประกอบการเองทั้งหมดจึง ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สิน

1.5.2 จุดอ่อน (Weakness) เนื่องจากการประกอบการในลักษณะ Labor Intensive ทำให้การเพิ่มกำลังแรงงานและกำลังการผลิตเป็นไปได้ยาก

1.5.3 โอกาส (Opportunities) การขยายตัวของสินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่มค่อนข้างสูงขึ้นตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น และในปัจจุบันรัฐบาลได้ส่งเสริมให้ประชาชนสวมใส่ผ้าไทยทุกวันศุกร์ ซึ่งผ้าบาติกระบายสีก็ถือได้ว่าเป็นผ้าไทยอีกชนิดหนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากประชาชนในการหยิบมาสวมใส่เป็นผ้าไทย นอกจากนี้รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนการประกอบการผลิตผ้าบาติกระบายสีด้วย โดยการรวมกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยภายใต้แบรนด์ “คลังเตอร์ผ้าเมืองคอน” เพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

1.5.4 ข้อจำกัด (Threats) มีผู้ประกอบการจำนวนมากในตลาด เนื่องจากการลงทุนที่ไม่สูงนัก และอาจมีผู้ประกอบการเกิดขึ้นในภายหลังได้

1.6 ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการ เกิดจากการผลิตไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า เนื่องจากการผลิตผ้าบาติกระบายสีเน้นการใช้แรงงานคนทุกขั้นตอน แต่ผู้ประกอบการรายย่อยเป็นการผลิตภายในครอบครัว ประกอบด้วย แรงงาน จำนวน 2 คน ผู้ประกอบการจึงทำการผลิตผ้าบาติกระบายสีได้เพียง 300 - 500 ชิ้นต่อเดือน

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกระบายสี กรณีผู้ประกอบการรายย่อย พบว่า ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสีตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน ธันวาคม 2552 เท่ากับ 1,266,070.00 บาท ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนแปรผัน คิดเป็นร้อยละ 89.28 ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการซื้อผ้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.91 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการตัดเย็บ คิดเป็นร้อยละ 19.53 และเมื่อคำนึงถึงค่าเสื่อมราคาของปัจจัยการผลิตที่ใช้ในกระบวนการผลิตและการจัดจำหน่าย ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสี เท่ากับ 1,209,577.00 บาท โดยมีต้นทุนการผลิตต่อชิ้นของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีแต่ละรูปแบบแตกต่างกันไป นั่นคือ เสื้อเชิ้ต (ผ้าคอตตอน) เสื้อเชิ้ตคอปีกนก (ผ้าคอตตอน) เสื้อเชิ้ต โปโลบาติก เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด เสื้อเชิ้ต (ผ้าปีเก้) และเสื้อเชิ้ตคอปีกนก (ผ้าปีเก้) เท่ากับ 296.88 บาท เสื้อเชิ้ตเด็ก เท่ากับ 252.42 บาท ผ้าสำหรับตัดเสื้อจากผ้าคอตตอนและผ้าปีเก้ เท่ากับ 226.33 บาท เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว เท่ากับ 276.88 บาท ผ้าพันชายหาด และผ้าใช้เอนกประสงค์ เท่ากับ 186.88 บาท ผ้าพันคอ เท่ากับ 127.42 บาท ผ้าปูโต๊ะ 127.88 บาท ผ้าเช็ดหน้า S เท่ากับ 55.87 บาท ผ้าเช็ดหน้า M เท่ากับ 63.42 บาท ผ้าเช็ดหน้า L เท่ากับ 68.24 บาท ผ้าโทกศรีษะ เท่ากับ 177.42 บาท ผ้ายกแต่ง S เท่ากับ 144.33 บาท ผ้ายกแต่ง M เท่ากับ 181.79 บาท และผ้ายกแต่ง L เท่ากับ 190.79 บาท จากต้นทุนการผลิตต่อชิ้นที่แตกต่างกันไปนำไปสู่การกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีแต่ละรูปแบบในราคาที่แตกต่างกันไป เช่นเดียวกัน

โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี พบว่า ผู้ประกอบการกำหนดราคาด้วยการบวกเพิ่มจากต้นทุนการผลิตต่อชิ้นในอัตราร้อยละ 30 – 70 ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามรูปแบบผลิตภัณฑ์ แต่เมื่อนำราคาของผลิตภัณฑ์แต่ละรูปแบบมาเปรียบเทียบกับต้นทุนการผลิตต่อชิ้นของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีรูปแบบนั้นๆ การกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีแต่ละรูปแบบมีการบวกเพิ่มจากต้นทุนการผลิตต่อชิ้นสูงกว่าที่ได้จากการสัมภาษณ์ตั้งแต้อยู่ที่ 38.66 – 174.68 สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 ร้อยละจากการเปรียบเทียบราคากับต้นทุนการผลิตต่อชิ้น

รายการ	ราคา (บาท)	ต้นทุนการผลิตต่อชิ้น (บาท)	คิดเป็น ร้อยละ
ผ้าคอคotton			
1.เสื้อเชิ้ต	550.00	296.88	85.26
2.เสื้อเชิ้ตคอปกนก	550.00	296.88	85.26
3.เสื้อเชิ้ต โปโลบาติก	480.00	296.88	61.68
4.เสื้อ โปโลคอกระดุม 2 เม็ด	480.00	296.88	61.68
5.เสื้อเชิ้ตเด็ก	350.00	252.42	38.66
6.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	400.00	226.33	76.73
ผ้าปีเก้			
1.เสื้อเชิ้ต	550.00	296.88	85.26
2.เสื้อเชิ้ตคอปกนก	550.00	296.88	85.26
3.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	400.00	226.33	76.73
ผ้าเรยอง			
1.เสื้อ โปโลคอกลมแขนยาว	450.00	276.88	62.53
2.ผ้าพันชายหาด	350.00	186.88	87.29
3.ผ้าไอโซเนกประสงค์	380.00	186.88	103.34
4.ผ้าพันคอ	350.00	127.42	174.68
5.ผ้าปูโต๊ะ	350.00	176.88	97.88
ผ้าป่านมัดอิน			
1.ผ้าเช็ดหน้า S	40.00	55.87	-28.41
2.ผ้าเช็ดหน้า M	50.00	63.24	-20.93
3.ผ้าเช็ดหน้า L	60.00	68.24	-12.07
4.ผ้าโพกศีรษะ	200.00	177.42	12.73
5.ผ้าตากแห้ง S	250.00	144.33	73.21
6.ผ้าตากแห้ง M	380.00	181.79	109.04
7.ผ้าตากแห้ง L	450.00	190.79	135.87

จากตารางที่ 6.1 พบว่า ผลลัพธ์จากผ้าบาติกระบายสีที่มีการบวกเพิ่มจากต้นทุนการผลิตต่อชิ้นน้อยที่สุดร้อยละ 38.66 คือ เสื้อเชิ้ตเด็ก จากต้นทุนการผลิตต่อชิ้น 252.42 บาท จำหน่ายในราคา 350.00 บาท และผลลัพธ์จากผ้าบาติกระบายสีที่มีการบวกเพิ่มจากต้นทุนการผลิตต่อชิ้นมากที่สุดร้อยละ 174.68 คือ ผ้าพันคอ จากต้นทุนการผลิตต่อชิ้น 127.42 บาท จำหน่ายในราคา 350.00 บาท นอกจากนี้มีผลลัพธ์บางรูปแบบที่มีการกำหนดราคาต่ำกว่าต้นทุนการผลิตต่อชิ้น ได้แก่ ผ้าเช็ดหน้า S ผ้าเช็ดหน้า M และผ้าเช็ดหน้า L เนื่องจากในการกำหนดราคาผู้ประกอบการจำเป็นต้องคำนึงถึงราคาของผู้ประกอบการรายอื่นในตลาดด้วย จึงไม่สามารถตั้งราคาสูงกว่าต้นทุนการผลิตต่อชิ้นได้ แต่ผู้ประกอบการก็ยังคงทำการผลิตต่อไปเพื่อให้มีผลิตภัณฑ์หลากหลายรูปแบบสำหรับลูกค้าได้เลือกซื้อ และเมื่อพิจารณาผลประกอบการในภาพรวมผู้ประกอบการยังคงมีกำไรจากการผลิตผ้าบาติกระบายสี เท่ากับ 554,983.00 บาท ซึ่งเป็นกำไรเกินปกติหรือกำไรทางเศรษฐศาสตร์นั่นเอง

3. ข้อเสนอแนะ

ถึงแม้ว่าผู้ประกอบการจะได้รับกำไรจากการผลิตผ้าบาติกระบายสี แต่กำไรที่ผู้ประกอบการได้รับนั้น เป็นกำไรที่ได้รวมต้นทุนค่าเสียโอกาสของเงินทุนเอาไว้ด้วย เนื่องจากผู้ประกอบการนำเงินทุนของตนเองมาลงทุน ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสีจึงไม่มีค่าดอกเบี้ยสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ที่สนใจลงทุนทำการผลิตผ้าบาติกระบายสีควรคำนึงถึงแหล่งเงินทุนด้วย หากมีการกู้ยืมเงินจากธนาคารก็ต้องเสียดอกเบี้ยให้กับธนาคาร ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสี อันจะส่งผลให้กำไรที่จะได้รับลดน้อยลง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จรินทร์ เทศวานิช (2544) "ทฤษฎีการผลิตและการประยุกต์" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา เศรษฐศาสตร์การเกษตร* หน่วยที่ 4 หน้า 165-297 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- นพพล แสนสุภา (2546) "การศึกษาโครงสร้างต้นทุนและผลตอบแทนของกิจการประกอบแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์" การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นภาพร โคนุชิต (2548) *บาติกสร้างสรรค์* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร
- ปริญนันท์ ระวังวงศ์ (2553, 6 มีนาคม) ผู้ประกอบการผ้าบาติก สัมภาษณ์โดย อัสญาณี ระวังวงศ์ บ้านเลขที่ 152/143 ซอยชลธิชา ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- พรพิช วัฒนกุล (2550) "การศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนการทอดผ้าของกลุ่มสตรีทอผ้า : กรณีศึกษาบ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย" งานวิจัย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- มาลี ศรีศงคาร (2530) "การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยงานหัตถกรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง : ศึกษากรณีทอผ้า ณ หมู่บ้านพระบาทห้วยต้ม จังหวัดลำพูน" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วัชรพงศ์ หงษ์สุวรรณ (2548) *ปฏิบัติการบาติก* กรุงเทพมหานคร บริษัท วาดศิลป์ จำกัด
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาถิน (2545) *หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค* พิมพ์ครั้งที่ 17 กรุงเทพมหานคร บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
- วีรัตน์ ดันเดชนารัตน์ (2553) *คลังเตอร์ผ้าเมืองคอน* กรุงเทพมหานคร บริษัท วิสด้า อินเตอร์พรีนธ์ จำกัด
- ศุภนิศย์ กิรติจริยโสภณ (2547) "ศึกษากระบวนการผลิตผ้าบาติกในจังหวัดภูเก็ต" วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- ศุภฤกษ์ ทองประยูร (2546) "การศึกษารูปแบบลวดลายศิลปะผ้าบาติกในจังหวัดชายแดนภาคใต้" งานวิจัย สถาบันราชภัฏสงขลา
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2553) *คลังเตอร์ผ้าเมืองคอน* กรุงเทพมหานคร บริษัท วิสด้าอินเตอร์พรีนธ์ จำกัด
- สมคิด หงษ์สุวรรณ (2546) *บาติก 1* กรุงเทพมหานคร บริษัท วาดศิลป์ จำกัด

- สมพงศ์ สิงหา (2553) เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความตระหนักในการ
รวมกลุ่ม “โครงการพัฒนาคลัสเตอร์ในส่วนภูมิภาค (ภาคใต้) พื้นที่ จ.นครศรีธรรมราช”
จัดโดย สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ วันที่ 4-5 มีนาคม 2553
ณ โรงแรมแกรนด์ปาร์ค นครศรีธรรมราช
- สมพร ธรรมรัตน์ *ผ้าบาติก 2* กรุงเทพมหานคร บริษัท สำนักพิมพ์แม่บ้าน จำกัด
- สมศักดิ์ เปรียบพร้อม (2544) "ทฤษฎีต้นทุนการผลิตและการประยุกต์" ใน *เอกสารการสอนชุด
วิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตร* หน่วยที่ 5 หน้า 299-380 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2551) "การวิเคราะห์การผลิต" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเศรษฐศาสตร์
การจัดการ* หน่วยที่ 3 หน้า 97-148 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2551) "การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา
เศรษฐศาสตร์การจัดการ* หน่วยที่ 4 หน้า 149-221 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (<http://www.nso.go.th>)
“สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร (เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553)”
ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2553 เวลา 10:30 น.
- สุปรียา ควระเคชะคุปต์ (2545) "ทฤษฎีการผลิตและต้นทุนการผลิต" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค* หน่วยที่ 4 หน้า 151-211 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- สุนทรผลไท จันทระ (2546) "กระบวนการผลิตที่ลดต้นทุนการผลิตผ้าบาติกระบายสีในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- อัคริพร มณีวงษ์ (2543) "บาติกไทย" *วารสารศูนย์บริการวิชาการ โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น* 8, 1 (มกราคม -
มีนาคม) : 26 - 29
- อัคริพร มณีวงษ์ (2543) "บาติกไทย (ตอนจบ)" *วารสารศูนย์บริการวิชาการ โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น* 8, 3 (กรกฎาคม -
กันยายน) : 39 - 44

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขออนุญาตสัมภณณ์ผู้ประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายลี

หนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ประกอบการผลิตผ้าบาติกกระบายสี

การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เรื่อง ต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี กรณีผู้ประกอบการรายย่อย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี
2. เพื่อศึกษาต้นทุนและรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี
3. เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิต

ผ้าบาติกกระบายสี

รายละเอียดการสัมภาษณ์

1. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี
2. ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี
3. ข้อมูลเกี่ยวกับรายรับจากการผลิตผ้าบาติกกระบายสี
4. ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการผลิต

ผ้าบาติกกระบายสี

คำชี้แจง การสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูล ไปประกอบการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอในลักษณะโดยรวม

ขอขอบคุณ
อัทธญาณี ระวังวงศ์

ภาคผนวก ข

ปริมาณผ้าแต่ละชนิดที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายสีเป็นรายเดือน แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์

ปริมาณผ้าแต่ละชนิดที่เข้าในการผลิตผ้าบาติกกระบายสีเป็นรายเดือน แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์

รายการ	ปริมาณผ้าที่เข้าในการผลิตผ้าบาติกกระบายสี (กิโล)										รวม		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	ธ.ค.
ผ้าคอตอน													
1.เสื้อยืด	104.00	100.00	70.00	80.00	100.00	130.00	100.00	104.00	74.00	122.00	106.00	80.00	1,170.00
2.เสื้อยืดคอปีกนก	30.00	42.00	30.00	60.00	26.00	40.00	62.00	80.00	36.00	48.00	52.00	52.00	558.00
3.เสื้อยืดโปโลบาติก	20.00	18.00	4.00	14.00	22.00	32.00	38.00	16.00	6.00	10.00	14.00	24.00	218.00
4.เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด	24.00	22.00	34.00	10.00	6.00	18.00	20.00	4.00	12.00	30.00	32.00	18.00	230.00
5.เสื้อยืดเด็ก	15.00	22.50	25.50	9.00	13.50	27.00	16.50	13.50	12.00	16.50	9.00	10.50	190.50
6.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	40.00	38.00	20.00	50.00	42.00	36.00	30.00	42.00	38.00	40.00	48.00	46.00	470.00
รวม	233.00	242.50	183.50	223.00	209.50	283.00	266.50	259.50	178.00	266.50	261.00	230.50	2,836.50
ผ้าปีก													
1.เสื้อยืด	80.00	100.00	40.00	140.00	160.00	40.00	138.00	130.00	94.00	118.00	144.00	124.00	1,308.00
2.เสื้อยืดคอปีกนก	30.00	42.00	30.00	60.00	26.00	40.00	62.00	80.00	36.00	48.00	52.00	52.00	558.00
3.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	40.00	38.00	20.00	50.00	42.00	36.00	30.00	42.00	38.00	40.00	48.00	46.00	470.00
รวม	150.00	180.00	90.00	250.00	228.00	116.00	230.00	252.00	168.00	206.00	244.00	222.00	2,336.00

รายการ	ปริมาณผ้าที่ใช้ในการผลิตผ้าบาติกกระบายี่ (ทล)										รวม		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	ธ.ค.
ผ้าเรยง													
1.เสื้อโปโลกกลมแขนยาว	10.00	14.00	34.00	6.00	12.00	22.00	26.00	10.00	4.00	16.00	24.00	12.00	190.00
2.ผ้าพันชายหาด	26.00	20.00	24.00	80.00	24.00	10.00	14.00	18.00	30.00	12.00	18.00	12.00	288.00
3.ผ้าใช้เอเนกประสงค์	10.00	20.00	24.00	34.00	16.00	34.00	24.00	14.00	6.00	18.00	28.00	26.00	254.00
4.ผ้าพันคอ	6.00	8.00	2.00	10.00	20.00	20.00	8.00	26.00	18.00	16.00	20.00	22.00	176.00
5.ผ้าปูโต๊ะ	15.00	13.50	4.50	9.00	25.50	28.50	16.50	9.00	27.00	30.00	28.50	30.00	237.00
รวม	67.00	75.50	88.50	139.00	97.50	114.50	88.50	77.00	85.00	92.00	118.50	102.00	1,145.00
ผ้าปานมัดดิน													
1.ผ้าเช็ดหน้า S	4.00	3.00	3.00	2.00	2.00	3.00	3.00	4.00	4.00	4.00	3.00	3.00	38.00
2.ผ้าเช็ดหน้า M	2.00	5.00	5.00	5.00	3.00	4.00	3.00	5.00	7.00	5.00	5.00	3.00	52.00
3.ผ้าเช็ดหน้า L	4.00	5.00	5.00	7.00	7.00	9.00	4.00	6.00	8.00	5.00	7.00	7.00	74.00
4.ผ้าโพกศีรษะ	5.00	7.00	11.00	16.00	4.00	8.00	6.00	11.00	9.00	40.00	8.00	40.00	165.00
5.ผ้าคกแต่ง S	2.00	1.00	1.00	2.00	1.00	1.00	1.00	1.00	2.00	1.00	1.00	2.00	16.00
6. ผ้าคกแต่ง M	2.00	2.00	2.00	2.00	4.00	4.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	28.00
7.ผ้าคกแต่ง L	2.00	0.50	2.50	3.00	1.00	1.50	0.50	3.00	4.50	4.50	4.00	2.50	29.50

รายการ	ปริมาณค่าที่ใช้ในการผลิตผ้าฝ้ายดิกระบายสี (หลอด)										รวม		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		(หลอด)	
รวม	21.00	23.50	29.50	37.00	22.00	30.50	19.50	32.00	36.50	61.50	30.00	59.50	402.50
รวมทั้งสิ้น	471.00	521.50	391.50	649.00	557.00	544.00	604.50	620.50	467.50	626.00	653.50	614.00	6,720.00

ภาคผนวก ก

ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าบาติกกระบายสีมาตัดเย็บในแต่ละเดือน แยกตามประเภทการตัดเย็บ

ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าบาติกระบายสีมาตัดเย็บในแต่ละเดือน แยกตามประเภทการตัดเย็บ

รายการ	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการตัดเย็บ (ชิ้น)										รวม					
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	ธ.ค.			
เสื้อ																
1.เสื้อเชิ้ต (ผ้าคอตอน)	52	50	35	40	50	65	50	52	37	61	53	40	585			
2.เสื้อเชิ้ตคอปกนก (ผ้าคอตอน)	15	21	15	30	13	20	31	40	18	24	26	26	279			
3.เสื้อเชิ้ตโปโลบาติก	10	9	2	7	11	16	19	8	3	5	7	12	109			
4.เสื้อโปโลคอกระดุม 2 เม็ด	12	11	17	5	3	9	10	2	6	15	16	9	115			
5.เสื้อเชิ้ตเด็ก	10	15	17	6	9	18	11	9	8	11	6	7	127			
6.เสื้อเชิ้ต (ผ้าปีก)	40	50	20	70	80	20	69	65	47	59	72	62	654			
7.เสื้อเชิ้ตคอปกนก (ผ้าปีก)	15	21	15	30	13	20	31	40	18	24	26	26	279			
8.เสื้อโปโลคอกลมแขนยาว	5	7	17	3	6	11	13	5	2	8	12	6	95			
รวม	159	184	138	191	185	179	234	221	139	207	218	188	2,243			

รายการ	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการตัดเย็บ (ชิ้น)										รวม	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.
ผ้าปูโต๊ะ												
1.ผ้าปูโต๊ะ	10	9	3	6	17	19	11	6	18	20	19	20
รวม	10	9	3	6	17	19	11	6	18	20	19	20
ผ้าเช็ดหน้า												
1.ผ้าเช็ดหน้า S	48	36	36	24	24	36	36	48	48	48	36	36
2.ผ้าเช็ดหน้า M	18	45	45	45	27	36	27	45	63	45	45	27
3.ผ้าเช็ดหน้า L	24	30	30	42	42	54	24	36	48	30	42	42
รวม	90	111	111	111	93	126	87	129	159	123	123	105
อื่นๆ												
1.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้าคอตอน)	20	19	10	25	21	18	15	21	19	20	24	23
2.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ (ผ้าปก)	20	19	10	25	21	18	15	21	19	20	24	23
3.ผ้าพันชายหาด	13	10	12	40	12	5	7	9	15	6	9	6
4.ผ้าใช้บนกบประสงค์	5	10	12	17	8	17	12	7	3	9	14	13
5.ผ้าพันคอ	6	8	2	10	20	20	8	26	18	16	20	22
6.ผ้าโพกศีรษะ	5	7	11	16	4	8	6	11	9	40	8	40

รายการ	จำนวนชนิดกัญชงที่ได้จากการตัดเย็บ (ชิ้น)										รวม		
	น.ก.	ก.พ.	มี.ก.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	ธ.ค.
7.ผ้าตกแต่ง S	10	5	5	10	5	5	5	5	10	5	5	10	80
8.ผ้าตกแต่ง M	5	5	5	5	10	10	5	5	5	5	5	5	70
9.ผ้าตกแต่ง L	4	1	5	6	2	3	1	6	9	9	8	5	59
รวม	88	84	72	154	103	104	74	111	107	130	117	147	1,291
รวมทั้งสิ้น	347	388	324	462	398	428	406	467	423	480	477	460	5,060

ภาคผนวก ง

ต้นทุนการผลิตผ้าบาติกกระบายสี แยกตามชนิดของต้นทุน

รายการ	ต้นทุนการผลิตผ้าใบติกระบายดี (บาท)										รวม		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	ธ.ค.
2. ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการตัดเย็บ	17,430.00	19,975.00	15,135.00	21,315.00	20,335.00	19,950.00	24,795.00	23,975.00	16,125.00	23,015.00	23,965.00	21,195.00	247,210.00
3. ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการจัดจำหน่าย													
3.1 ฉุกเฉิน	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	2,880.00
3.2 ฉุกเฉินสต็อก	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	210.00	2,520.00
3.3 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	980.00	11,760.00
รวม	86,505.00	91,410.00	80,180.00	99,030.00	93,265.00	92,400.00	100,270.00	100,685.00	85,285.00	101,030.00	101,830.00	98,430.00	1,130,320.00
รวมทั้งสิ้น	156,255.00	97,410.00	86,180.00	105,030.00	99,265.00	98,400.00	106,270.00	106,685.00	91,285.00	107,030.00	107,830.00	104,430.00	1,266,070.00

ภาคผนวก จ

ต้นทุนการผลิตต่อชิ้นของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสี แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์

ต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์

รายการ	ต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี (บาท)										รวม (บาท)				
	ต้นทุน คงที่	ต้นทุนแปรผันที่ขึ้นกระบวนการผลิต					ต้นทุนแปรผันที่ขึ้นการจัดจำหน่าย								
	ผ้า	น้ำเทียน	สี	ขุ่กัน	น้ำยา	อุปกรณ์	ค่าจ้าง	ค่าใช้จ่าย ในการ	ค่าใช้จ่าย ในการ	ค่าใช้จ่าย ในการ	ค่าใช้จ่าย ในการ	ต้นทุน แปรผัน			
												ต่อชิ้น			
ผ้าคอตกอน															
1.เสื้อเชิ้ต	15.66	100.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	100.00	0.57	0.50	2.32	281.21	296.88
2.เสื้อเชิ้ตคอปีกนก	15.66	100.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	100.00	0.57	0.50	2.32	281.21	296.88
3.เสื้อเชิ้ตโปโลบาติก	15.66	100.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	100.00	0.57	0.50	2.32	281.21	296.88
4.เสื้อ โปโลคอกระดุม 2 เม็ด	15.66	100.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	100.00	0.57	0.50	2.32	281.21	296.88
5.เสื้อเชิ้ตเด็ก	15.66	75.00	3.00	16.00	0.04	9.33	2.49	25.17	2.33	100.00	0.57	0.50	2.32	236.76	252.42
6.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	15.66	100.00	5.00	26.67	0.07	15.56	4.14	41.96	3.89	10.00	0.57	0.50	2.32	210.67	226.33
ผ้าปีก															
1.เสื้อเชิ้ต	15.66	100.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	100.00	0.57	0.50	2.32	281.21	296.88

รายการ	ต้นทุนการผลิตต่อชิ้นของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายี่ (บาท)										รวม (บาท)				
	ต้นทุน	ต้นทุนแปรผันต่อชิ้น													
คงที่	ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในกระบวนการผลิต			ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการจัดจำหน่าย			ต้นทุนแปรผันที่ใช้ในการดำเนินงาน			รวม					
ต่อชิ้น	ผ้า	น้ำเทียน	สี	พู่กัน	นํ้ายา	อุปกรณ์	ค่าจ้าง	ค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย	ต้นทุน				
								ในการ	ในการ	ในการ	แปรผัน				
								ทั้งหมด	ทั้งหมด	ทั้งหมด	ต่อชิ้น				
2.เสื้อแจ็คคอปีกนก	15.66	100.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	100.00	0.57	0.50	2.32	281.21	296.88
3.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	15.66	100.00	5.00	26.67	0.07	15.56	4.14	41.96	3.89	10.00	0.57	0.50	2.32	210.67	226.33
ผ้าเยื้อง															
1.เสื้อโปโลกลมแขนยาว	15.66	80.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	100.00	0.57	0.50	2.32	261.21	276.88
2.ผ้าพันชายหาด	15.66	80.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	10.00	0.57	0.50	2.32	171.21	186.88
3.ผ้าใช้เนกประสงค์	15.66	80.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	10.00	0.57	0.50	2.32	171.21	186.88
4.ผ้าพันคอ	15.66	40.00	3.00	16.00	0.04	9.33	2.49	25.17	2.33	10.00	0.57	0.50	2.32	111.76	127.42
5.ผ้าปูโต๊ะ	15.66	60.00	4.00	21.33	0.05	12.44	3.32	33.56	3.11	20.00	0.57	0.50	2.32	161.21	176.88
ผ้าป่านมัดดิน															
1.ผ้าเช็ดหน้า S	15.66	7.50	1.25	6.67	0.02	3.89	1.04	10.49	0.97	5.00	0.57	0.50	2.32	40.21	55.87
2.ผ้าเช็ดหน้า M	15.66	10.00	1.50	8.00	0.02	4.67	1.24	12.59	1.17	5.00	0.57	0.50	2.32	47.57	63.24

รายการ	ต้นทุนการผลิตต่อตันของผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี (บาท)										รวม (บาท)				
	ต้นทุน คงที่	ต้นทุนแปรผันที่ใช้นกระบวนการผลิต					ต้นทุนแปรผันที่ใช้นการจัดจำหน่าย								
	ผ้า	น้ำเทียน	สี	พู่กัน	น้ำยา	อุปกรณ์	ค่าจ้าง	ค่าใช้จ่าย ในการ	แปรผัน ที่เข้าใน	ต้นทุน แปรผัน ต่อการ ดำเนินงาน	ค่าใช้จ่าย ในการ ดำเนินงาน	ต้นทุน แปรผัน ต่อการ ดำเนินงาน			
3.ค่าเช่าหน้า L	15.66	15.00	1.50	8.00	0.02	4.67	1.24	12.59	1.17	5.00	0.57	0.50	2.32	52.57	68.24
4.ค่าไฟฟ้าเครื่องระ	15.66	90.00	3.00	16.00	0.04	9.33	2.49	25.17	2.33	10.00	0.57	0.50	2.32	161.76	177.42
5.ค่าตักแต่ง S	15.66	18.00	5.00	26.67	0.07	15.56	4.14	41.96	3.89	10.00	0.57	0.50	2.32	128.67	144.33
6.ค่าตักแต่ง M	15.66	36.00	6.00	32.00	0.08	18.67	4.97	50.35	4.67	10.00	0.57	0.50	2.32	166.12	181.79
7.ค่าตักแต่ง L	15.66	45.00	6.00	32.00	0.08	18.67	4.97	50.35	4.67	10.00	0.57	0.50	2.32	175.12	190.79
รวม	328.93	1436.50	80.25	428.00	1.07	249.67	66.52	673.39	62.42	925.00	11.97	10.50	48.72	3994.00	4322.93

หมายเหตุ : การคำนวณต้นทุนคงที่ต่อตัน และค่าใช้จ่ายที่ใช้นการจัดจำหน่าย (ถุงแก้ว ถุงพลาสติก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน) ต่อตัน สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

ต้นทุนการผลิตต่อตัน = $\frac{\text{ต้นทุนการผลิต}}{\text{ปริมาณการผลิตตลอดทั้งปี}}$

ภาคผนวก ฉ

รายรับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกระบายสีในแต่ละเดือน แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์

รายรับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสีในแต่ละเดือน แยกตามรูปแบบผลิตภัณฑ์

รายการ	รายรับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี (บาท)										รวม (บาทต่อปี)					
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	ธ.ค.			
ผ้าคอคอน																
1.เสื้อเร็ด	28,600.00	27,500.00	19,250.00	22,000.00	27,500.00	35,750.00	27,500.00	28,600.00	20,350.00	33,550.00	29,150.00	22,000.00	22,000.00	29,150.00	22,000.00	321,750.00
2.เสื้อเร็ดคอปีกนก	8,250.00	11,550.00	8,250.00	16,500.00	7,150.00	11,000.00	17,050.00	22,000.00	9,900.00	13,200.00	14,300.00	14,300.00	14,300.00	14,300.00	14,300.00	153,450.00
3.เสื้อเร็ดโปโลบาติก	4,800.00	4,320.00	960.00	3,360.00	5,280.00	7,680.00	9,120.00	3,840.00	1,440.00	2,400.00	3,360.00	5,760.00	5,760.00	3,360.00	5,760.00	52,320.00
4.เสื้อโปโลกอกระดุม 2 เม็ด	5,760.00	5,280.00	8,160.00	2,400.00	1,440.00	4,320.00	4,800.00	960.00	2,880.00	7,200.00	7,680.00	4,320.00	4,320.00	7,680.00	4,320.00	55,200.00
5.เสื้อเร็ดเด็ก	3,500.00	5,250.00	5,950.00	2,100.00	3,150.00	6,300.00	3,850.00	3,150.00	2,800.00	3,850.00	2,100.00	2,450.00	2,450.00	2,100.00	2,450.00	44,450.00
6.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	8,000.00	7,600.00	4,000.00	10,000.00	8,400.00	7,200.00	6,000.00	8,400.00	7,600.00	8,000.00	9,600.00	9,200.00	9,200.00	9,600.00	9,200.00	94,000.00
รวม	58,910.00	61,500.00	46,570.00	56,360.00	52,920.00	72,250.00	68,320.00	66,950.00	44,970.00	68,200.00	66,190.00	58,030.00	58,030.00	66,190.00	58,030.00	721,170.00
ผ้าปีโก้																
1.เสื้อเร็ด	22,000.00	27,500.00	11,000.00	38,500.00	44,000.00	11,000.00	37,950.00	35,750.00	25,850.00	32,450.00	39,600.00	34,100.00	34,100.00	39,600.00	34,100.00	359,700.00
2.เสื้อเร็ดคอปีกนก	8,250.00	11,550.00	8,250.00	16,500.00	7,150.00	11,000.00	17,050.00	22,000.00	9,900.00	13,200.00	14,300.00	14,300.00	14,300.00	14,300.00	14,300.00	153,450.00
3.ผ้าสำหรับตัดเสื้อ	8,000.00	7,600.00	4,000.00	10,000.00	8,400.00	7,200.00	6,000.00	8,400.00	7,600.00	8,000.00	9,600.00	9,200.00	9,200.00	9,600.00	9,200.00	94,000.00
รวม	38,250.00	46,650.00	23,250.00	65,000.00	59,550.00	29,200.00	61,000.00	66,150.00	43,350.00	53,650.00	63,500.00	57,600.00	57,600.00	63,500.00	57,600.00	607,150.00

รายการ	รายรับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติกกระบายสี (บาท)										รวม (บาทต่อปี)		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	ธ.ค.
รวม	12,310.00	11,290.00	13,090.00	16,480.00	12,530.00	15,230.00	9,830.00	14,180.00	18,050.00	20,370.00	13,960.00	20,610.00	177,930.00
รวมทั้งสิ้น	123,770.00	135,840.00	101,070.00	165,250.00	147,890.00	143,490.00	158,660.00	166,540.00	126,260.00	163,940.00	171,170.00	160,680.00	1,764,560.00

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวอัฒญาณี ระวังวงศ์
วัน เดือน ปี	9 กรกฎาคม 2526
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
ประวัติการศึกษา	เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ 2548
สถานที่ทำงาน	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 12 จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่ง	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน 4